AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 48 Vol. X. PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 30 d. Lapkričio (Nov.), 1922 m. KAINA 5 CENTAI. 10 Metai

DIDĖ NELAIMĖ KASYKLOSE. 70 ŽMONIŲ ŽUVO IR 60 SUŽEISTA. LONDONE BEDARBIŲ DEMONSTRACIJOS. NORĖJO NUŽUDYT KARALIŲ.

Atvažiavęs čia Francuzijos eks-priemeras Clemenceau kaltina Angliją ir Suvienytas Valstijas už Europos sugriuvimą. Rezignavo Grekijos gabinetas. Teismas Grekijos buvusio ministerių gabineto. Nauji žemės drebėjimai pietinėj Amerikoj. Prie Bosforo susimušė laivas, vežantis 2000 našlaičių.

DIDĖ NELAIMĖ KASYKLOSE.

Birmingham, Ala. Woodward Iron kompanijos kasyklose ištiko smarki eksplioziją, kuri užgriovė kasyklų angą ir užkirto kelią išsigelbėjimui 475 darbininkams dirbantiems nakties laiku. Po kelių valandų darbo atkasta angą ir 345 žmonės gavosi oran, kiti buvo jau užtroškę ir atgaivint nesidavė. Apart žuvusių dar 60 žmonių prie angos kasimo skaudžiai apdegė ir kitaip susižeidė. 16 žmonių dar niekur nerandama, ir nežinia, ar jie dar gyvi, ar ir tie žuvo.

LONDONE BEDARBIŲ DEMONSTRACIJOS.

London, Anglijoj. Iš 100,000 bedarbių, vyrų ir moterių minių, surengė miesto gatvėse demonstracija. Apėjus kelias svarbesnes gatves, minia pasuko į Downing gatvę prie priemero Law rumo, kad jam išrugojus jo apsileidimą darbo žmonių gerovėje, dėlko bedarbiams reikia dabar kęst badą ir šaltį dėl darbo stokos. Policija betgi čia miniai pastojo kelią ir ją išvaikė.

FRANCUZŲ "TIGRAS" LABAI DRASUS.

New York, N. Y. Atvažiavęs čia Francuzijos ekspriemeras Clemenceau pasirodė labai drasus, nes vos iš laivo išlipęs tuojaus pasakė kelias prakalbas, kuriose išbarė Suvienytas Valstijas ir Angliją, o labiausia nupeikė Suvienytas Valstijas už atsisakymą nuo toliasnės Europos politikos, dėlko dabar ten siaučia politiškas ir ekonomiškas krizis. Tuomi kai kas labai piktinasi. Tuli iš senatorių Washingtone rengia jį sutikt kritikomis. Anglijos ambasadorius pasipiktinęs telegrafovo savo valdžiai ir apkaltino "tigrą" Anglijos įžeidime.

LAUSANNOS KONFERENCIJA.

Lausanne, Šveicarijoj. Susirinko talkininkų ir turkų atstovai Lausannoj, kad pradėjus derybas su turkais. Suvienytos Valstijos irgi turi apie tris savo atstovus, bet šie tyli ir tik prisiklauso kitų kalbų. Rusija nebuvo čia oficiališkai kviesta, bet kiek pasiekia Maskvos žinios, Čičerinas rengiasi į kelionę, kad prasergėt turkus, idant talkininkai juos perdaug ne apmautų. Turkai dar vis leidžia krikščionims išsikraustyt iš Konstantinopolio.

GREKIJOS GABINETO TEISMAS.

Athens, Grekijoj. Prieš teismą pašaukta visi buvusieji ministeriai, kaipo kaltinami už pralaimėjimą karės su turkais. Jie visi kaltinami šalies išdavystėje. Ikišiol dar nuosprendžio prieš juos neišduota, tik išklausyta apkaltinimų ir kaltinamųjų pasiteisinimo. Nuosprendis bus išduota netrukus, ir be abejonės, bus visi kaltais, kadangi juos teis revoliucijonierių teismas.

PASIKĖSINIMAS ANT KARALIAUS.

Bukarešt, Rumunijoj. Ikišiol nesusekti piktadirbiai buvo pasikėsinę ant gyvybės karaliaus Ferdinando, ir kada tas grįžo iš medžioklės speciališku trukiu, išardė geležinkelio bėges netoli Bukarešto. Vienok apsiriko, nes vieton karališko trukio pirmiau atbėgo paprastas pervažos trukis, ir tas tik nušoko nuo kelio, be kitokių nelaimių, kadangi niekas iš šio trukio tarnų net sužeistu ne tapo.

VĖL ŽEMĖ DREBĖJO P. AMERIKOJ.

Santiago, Chile (pietinė Amerika). Po dviejų savaičių buvusios katastrofos, vėl atsilankė žemės drebėjimas Chile pakrantėse. Smarkiausis drebėjimas įvyko Vallenare ir Copiapo, kuris tęsėsi tarp dviejų ir trijų minutų. Sugriauta keliolika triobų. Apie žmonių žuvimą žinių nėra.

PRANAŠAUJA ŽEMĖS DREBĖJIMUS.

Paris, Francuzijoj. Paryžiaus astronomai sprendžia, kad neseniai įvykusieji žemės drebėjimai pietinėj Amerikoj ir Pacifiko salose, yra tik ženklu prisiartinančių naujų ir didelių drebėjimų. Jie sprendžia, kad ateinančiuose metuose bus daugiau ir tai didesnių drebėjimų. Jų nuomone, didžiausi žemės drebėjimai ateinančiuose metuose turi įvykt Meksikoj, Japonijoj ir Turkestane.

REZIGNAVO GREKIJOS GABINETAS.

Athens, Grekijoj. Zaimio gabinetas rezignavo ir vieton priemeru tuomlaikinės administracijos paskirtas generolas Gonatas, kaipo ministeris be portofelio. Jis organizuoja gabinetą iš kariškų valdininkų ir iš civilių. Jis pakvietė jau Aleksandrą, Preką, Canallopoulasą, Rendį, Soltį, Doksiadą ir Embirakoasą. Likusią dalį tikisi užpildyt kitais šiomis dienomis.

PANIKA ANT LAIVO SU 2000 NAŠLAIČIŲ.

Konstantinopol, Turkijoj. Laivas "Belgravian", vežantis 2000 krikščionių našlaičių, deportuojamų iš Konstantinopolio, arti Bosforo užbėgo ant "New York" laivo. Susimušus laivam tarpe našlaičių kilo didelė panika, bet gyvastys nenukentėjo, tik keliolika jų tapo sužeistais. "New York" buvo tuščias, tad apart lengvo apsigadinimo daugiau nieko ne atsitiko.

INFLUENZA ANT AMERIKOS LAIVO.

Plymouth, Anglijoj. Šioje prieplaukoje ant Suvienytų Valstijų laivo "President Roosevelt" tarp valdininkų ir jurininkų apsireiškė influenzos epidemija. Pasažierų tarpe dar jos nėra, bet laukiama greit pasirodant. Laivo kapitonas bevieliniu telegrafu į Washingtoną pareikalavo valdžios kuogreičiausia atsiųst degtinės.

DIDELIS GAISRAS JAMSTOWNE.

Jamestown, N. Y. Čia siau tė gaisras, didžiausis Chautauqua paviečio istorijoj, nes išnaikino didesnę dalį miestelio. Dėl jo apie trįs tukstančiai gyventojų neteko pastogės, dalis jų ir savo turto. Apart šių nelaimių, apie 50 žmonių dar skaudžiai apdegė ir susižeidė, besigelbėdami per langus. Nuostoliai apskaitoma ant suvirš dviejų milijonų doliarių.

NEPAPRASTAS SKANDALAS.

Pittsburgh, Pa. Pennsylvanijos valstijos raitoji policija su keliais valdininkais iš Ohio valstijos, apsupo logerį Bent Bros. kasyklų netoli nuo Turtle, ten areštavo 14 vaikėzų tarp 14 ir 15 metų amžiaus, kurie buvo samdomi prie darbų kasyklose, ir dirbo sunkius darbus už mažas algas. Visi suimtieji atgabenta į Pittsburghą ir iš čia pirmuoju trukiu į Ohio sostinę Columbus. Sako, kad visi tie nemečiai priklauso pataisos namams Orient, Ohio, iš kur jie buvo leisti uždarbiaut.

RUSAI UŽDARO ŽYDŲ MOKYKLAS.

Moskva, Rusijoj. Dėlei didelio brangumo ir beverčių pinigų, dabartinė Rusijos valdžia negali išmokėt algas daugeliui patarnautojų, tad nusprendė uždaryt visas augštesnes ir techniškasias žydų mokyklas, kad sučėdijus pinigų, kurie galės atlikt nuo mokintojų algų. Sako, kad žydai gali pasiganėdint rusiškomis mokyklomis, kadangi jiems jos yra užtektinos.

LYTIES KURSAI MOKYKLOSE.

Chicago, Ill. Čia atsibuvo konferencija mokytojų, mokyklų direktorių ir mokyklas lankančių vaikų tėvų, kurioje nutarta į mokykals įvest kursus apie lytį. Tuomi manoma vaikus nuo mažens supažindint su lyties reikalais ir iš to laukiama, ar bent tikimasi gerų pasekmių, kadangi nuo mažens vaikams su tuom susipažinus, prostitucija nesiplatins taip smarkiai tarp suaugusiųjų.

IR TURKAI IMASI BLAIVYBĖS.

Andrianapolis, Turkijoj. Atvyko čia kemalistų paskirtaś gubernatorium generolas Tahir Bei tuojaus paskelbė, kad butų uždarytą visos gertuvės ir svaiginančių gėrimų dirbyklos, kurias čia krikščionys buvo įsteigę. Tuom patim naujas gubernatorius ir paaiškina, kad visi miestai ir kaimai, kuriuose buvo apsigyvenę krikščionys ir įrengę kokias nors gėryklas, turi tuojau but panaikintos.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS IR SUV. VALST.

St. Louis, Mo. Žemės drebėjimas galiaus atlankė ir Suvienytas Valstijas. Praeitos nedėlios rytą buvo jaučiamas žemės drebėjimas rytinėj dalyj Missoury, pietinėj Illinois, vakarinėj Indiana ir šiaurvakarinėj dalyje Kentucky valstijų. Smarkiausias drebėjimas buvo Evansvillėj, Matoone, E. S. Louis, Clintone ir Eldore. Sukraipyta didesni murai, nukratyta kaminai ir šiaip kiek menkesnių nuostolių padaryta.

NAUJA KONFERENCIJA WASHINGTONE.

Washington, D. C. Gruodžio 4 dieną čia prasidės konferencija, kurioje dalyvaus atstovai Suvienytų Valstijų ir visų pietinės Amerikos republikų. Konferencijoj bus apkalbama visi dalykai, kurie ikišiol buvo ne aiškus tarpe šių valstybių ir kartais kildavo mažesni tai didesni ginčai. Apart viskо dar bus tariamasi ir apie nusiginklavimą tarpe savęs, ar bent ginklavimosi sumažinimą.

EKS-SULTONAS NORI ATGRIEBT SOSTĄ.

Konstantinopol, Turkijoj. Čia susekta, kad nuo sosto prašalintas ir išbėgęs nuo jam gresiančio pavojaus į Maltą Mohomet, slaptą per savo agentus platina Konstantinopolyj propagandą, kad sukėlus revoliuciją prieš kemalistus ir paskui pačiam sugrįžus ir užėmus sostą. Jis net nurodo ypatas, kurios paskui turėtų liktis ministeriais ir kitais valdininkais.

PASIBAIGĖ AUDĖJŲ STRAIKAS.

Manchester, N. H. Atsibuvo paskutinė konferencija vietinių ir aplinkinių audėjų kurie nuo pereitos žiemos tęsė straiką. Konferencijoj diduma balsų nutarta tuojaus straiką atšaukt ir visiems grįžt prie darbo, sutinkant su visomis išlygomis, kurias skiria audyklų savininkai. Tokiu budu ilgas straikas tapo praloštas.

NENORI EIT IŠ KALĖJIMO.

Moundsville, W. Va. Valstijos gubernatorius dovanojo dalį termino, kurį turėjo pabaigt šešis metus čia prabuvęs C. Garner, negras, savo laiku apkaltintas dalyvavime žmogžudystėje. Vienok kalinis atsisakė eit iš kalėjimo ir nori jame praleist dėkavonės šventę, kad gavus pavalgyt kalakuto, kuris paprastai duodama tą dieną

BALKANŲ KARĖS DĖBESYS KURIASI.

Lausanne, Šveicarijoj. Suvažiavus čia tartis su turkais balkanų valstybių atstovams, pradėjo kurtis karės debesys, kuris lengvai jau permatomas. Prieš turkus vienijasi Grekija, Rumunija, Jugoslavija ir Bulgarija. Prieš šias Turkija stengiasi susivienyt su Rusija ir butinai reikalauja išėjimo į juodasias jures, kad reikalui esant butų galima susisiekt su Rusija. Be to dar Turkija nori, kad butų duota liuosas kelias į Dardanelius ir Suv. Valstijoms.

BAVARAI APMUŠĖ FRANCUZUS IR ANGLUS

Berlin, Vokietijoj. Į Ingolstadtą atvyko francuzų ir anglų komisija peržiurėt ginklų arsenalą. Čia stotyje burys bavarų kaimiečių juos pasitiko su lazdomis ir akmenais, ir juos apmušė. Vienas anglų oficieras tapo sužeistas. Vokietijos valdžia pasiaiškino, kad ji su tokiu Bavarijos kaimiečių pasielgimu neturi nieko bendro, vienok Francuzijà reikalauja aiškesnių Vokietijos pasiteisinimų.

TRAUKIA TEISMAN 4 KONTRAKTORIUS.

Washington, D. C. Valdžia traukia teisman keturis kontraktorius už apgavimą valdžios laike karės, statant kareivių stovyklas, prie ko iš valdžios pavogta $78,500,000. Tame turi atsakyt šios firmos: Thomson Starret Co. iš Topeka, Kan., kuri statydama stovyklą Funston, Fort Riley, Kan. už pavogimą $4,000,000. A. Bentley Sons Co. iš Toledo, Ohio, už pavogimą $5,000,000 prie statymo stovyklos Sherman, Cillicote, O. Harway Contracting Co. iš Columbia, S. C. už pavogimą $6,500,000 statant stovyklą Jackson, Columbia, S.C. Netrukus prasidės kitos bylos už tokias pat vagystas statant stovyklas Grant, Rockford, Ill. ir Gordon stovyklos Atlantoj.

JAPONIJA EIS PRIE NUSIGINKLAVIMO.

Tokio, Japonijoj. Japonija galiaus imasi prie sumažinimo savo kariumenės. Iki pirmai dienai Balandžio paleis 5,840 oficierų, 25,000 paprastų kareivių ir 5,500 arsenalų darbininkų. Sprendžiama, kad Japonijai karė iš niekur ne gresia, o užlaikymas didelės kariumenės ir darbininkų ginklų sukrovose, parsieina perbrangiai, tad geriau tie žmonės tegul patys sau užsidirba gyvenimą.

FRANCUZIJOS MOTERS PRALOŠĖ.

Paris, Francuzijoj. Vietinės sufragistės, kurios jau nuo seniai jieškojo budų išreikalavimui moterims balsavimo tiesų, po savo demonstracijų pereitą savaitę, pralošė, nes senatas paėmęs svarstyt moterių balsavimo bilių, po ilgų ginčų 156 balsais prieš 134, jį atmetė. Tokiu budu sufragisčių visas nuveiktas darbas išgavimui moterims tiesų, nuėjo perniek ir jos dabar turės išnaujo savo veikimą pradėt.

PABĖGO PENKIOLIKA KALINIŲ.

Marquette, Mich. Iš vietinio kalėjimo pabėgo penkiolika kalinių, kurių tarpe penki buvo pasmerkti visam amžiui. Iš jų tik vienas pagautas, kiti pasinaudodami sniego darganomis, spėjo paslėpt savo pėdsakus. Jie visi išlaužę grindis gavosi į tunelį garą veadnčių dudų, ir tuomi išėję kieman, praardę trijų sienų pamatus, gavosi liuosybėn, kuria, nežinia kaip ilgai pasinaudos.

Veliausios žinios.

Pasmerkė nužudyt. Grekijos revoliucijonierių teismas pasmerkė du buvusiu ministeriu, visam amžiui kalėjiman, kitus visus nužudymui. Jie apkaltinta už pralošimą karės su turkais mažoje Azijoje.

Anglijos protestas. Anglija pasiuntė Grekijai aštrų protestą prieš buvusių ministerių pasmerkimą, kuriame grumoja pertraukimu diplomatiškų ryšių, jei teismo ištarmė bus pildoma.

Francuzų planai. Francuzija rengiasi tuojau užimt Ruhr su visomis aplinkėmis. Kariumenė tam tikslui jau rengiama.

Ryšiai jau pertraukta. Anglijos ambasadorius Grekijoj atsiėmė pasportą ir tuojau keliauja namo. Reiškia, ryšiai tarp Anglijos ir Grekijos jau pertraukta.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

Savujų pinigų susilaukus.

Kaunas. Vakietijos finansinis krizis, kurios markėmis ikišiol naudojosi ir Lietuva, musų valstybei uždavė skaudų ekonomišką smugį. Ypatingai gi dėl markės tokio neparasto nupuolimo labai nukentėjo Lietuvos ukininkai, pardavusieji už markes savo produktų išteklius ir gyvulius.

Dėl markės nuolatinio kurso puolimo, labai sunkioj padėtyj atsidurė miestų pramonės, darbininkai ir valstybės įstaigų tarnai, nes sulyg kilančios brangenybės jiems neištekta mokėt atsakančios už darbą algos ir pertai jiems prisiėjo gyvent stačiai pusbadžiai, o jau apie įsitaisymą kokio drabužio, tai daugeliui iš jų neprisieina nė pamanyt.

Prieš įvedant savąją valiutą buvo dedama daug vilties, kad pagerės krašto padėtis, dabar savo pinigų jau susilaukėm, bet kolkas, dar to laukto pagerėjimo nematyt ir gal negreit jį susilauksime. Pertai, kad susidariusieji kėblumai nelengvai yra pašalinami ir prie savosios valiutos. Viena, iškiusi brangenybė netiktai kad ne puola žemyn, bet priešingai, kaskart vis kįla ir prie savosios valiutos. O antra, paskutiniu laiku pradeda net jaustis dalinis produktų rinkoje trukumas ir tas negeistinas apsireiškimas dedasi dėlto, kad ukininkai pamokinti skaudaus patyrimo su rusų rubliais ir vokiečių markėmis, bijosi, kad tas pats nesitiktų ir su musų litais, dėl to jų nekurie nenoriai parduoda atliekamus savo produktus bei gyvulius. Taigi, vokiečių markės smugį Lietuva dar negraitai užmirš.

Miesto darbininkas.

Kėblumai su naujais pinigais.

Kaunas. 21 Rugsėjo į Kauną atvežta iš Vokietijos laikinieji banknotai (nuo 1 cento iki 5 litų) ir nuo Spalio mėnesio 1 dienos naujieji pinigai paleista apyvarton. Gi paskutinėse dienose Spalio atvežta pirmoji partija iš Čecho-Slovakijos tikrųjų litų, bet atvežta vien tik smulkieji nuo 1 iki 50 centų.

Po 1 Lapkričio atvežtieji centai paleista apyvarton. Paleidus apyvarton centus ir nėsant stambesnių pinigų, visoki piniginiai atsiskaitymai daroma beveik vienais centais, dėl ko atsirado labai daug kėblumų, ypatingai gi labai apsunkino valstybės įstaigų kaip muitinių, geležinkelio, pašto ir k. įeigų kasas, kuriose valdininkai tiesiok užversti skaitliavimo darbais suplaukusių smulkių pinigų—centų.

Ta blogybė galės but prašalinta tik paleidus apyvarton užtektinai stambesniųjų pinigų.

Kaunietis.

Dėl pinigų pralošimo.

Viešintai (Pan. apskr.). Rugsėjo 27 d. čia persišovė neseniai iš Amerikos parvažiavęs jaunas vaikinas Adomas, Užalaičių kaimo. Jis vedė bendrovės krautuvę Viešintuose, kaipo samdytas darbininkas. Atsilankius pas jį jo draugams, jie pradėjo lošimą kortomis iš pinigų ir Adomas vienu vakaru pralošė 15,000 auksinų. Dėl tokio sielvarto, jis nuėjęs traktieriun gerokai išsigėrė ir sugrįžęs krautuvėn, atsigulė savo kambaryje, gerai apsiklojo ir pakaklėn įsistatęs revolverį, paleido šuvį. Bet šuvis smegenis ne pasiekė, tik sužeidė žando kaulą.

Viršaitis Vaitiekunas nuėjęs jį žadint, pamatė gulintį kraujuose. Tuojau pašaukta milicijantai ir gydytojas, kurie žaizdą aprišę, išgabeno jį į Panevėžio ligonbutį. Sužeistasis jau sveiksta. Jis iš Amerikos parkeliavo 1921 m.

Patarčiau visiems kazirninkams neužsiimt lošimu iš pinigų, nes tas yra be galo pavojingu. Vieton to nusipirkit pasiskaitymui naudingų knygelių, arba užsiprenumeruokit laikraštį "Amerikos Lietuvis", kuriame rasite daugybę s varbių žinių ir šiaip naudingų pasiskaitymų, eilių, ir daug ko kito.

"A. L." skaitytojas.

AMERIKIEČIAI!
Užrašykite laikraščius savo Giminėms Lietuvoje.

Kas nežino, jog doras laikraštis yra tai žmonių švietėjas, kulturintojas bei jų sieios tobulintojas? Tad ir nenuostabu, kad labiau apšviestesnėse šalyse beveik nėra žmogaus, kurs neskaitytų laikraščių ir neturėtų sau išsirašęs tinkamų laikraščių.

Kiek man yra žinoma, kad laikraščius labai plačiai skaito ir Lietuvos kaimynai-vokiečiai ir latviai. Gi rusai visai mažai teskaito laikraščius, o nuo rusų tame dalyke nelabai toli atsilikę ir lietuviai. Kaip žinia, kad Lietuvos visi laikraščiai nepodaug teturi prenumeratorių ir neapmoka laikraščių išleidimo išlaidas. Taigi iš to labai aišku, kad lietuviai dar yra nesusipratę ir nesupranta laikraščių svarbos.

Pastaruoju laiku ir Lietuvos žmonės, o ypač jaunuomenė, kaskart vis labiau pradeda suprast laikraščių naudą ir vis daugiau ima juos skaityt ir kiek esu patyręs, Lietuvos žmonės labai mėgsta Amerikos laikraščius. Taigi gerbiamieji "A. Lietuvio" skaitytojai, nepasigailėkite užrašyt to laikraščio ir savo giminėms Lietuvoj.

L. Sunus.

DR. A.L. GRAIČUNO PRELEKCIJŲ MARŠRUTAS.

Dr. A. L. Graičunas, kuris dabartiniu laiku lankosi rytinėje Pennsylvanijos dalyje su prelekcijomis, gryždamas į Chicagą aplankys sekančias vietas Lapkričio mėnesyje:

18—19 Pittsburgh, Pa.
20—Braddock, Pa.
21—Homestead, Pa.
23—Fayette City, Pa.
24—Donora, Pa.
25—Youngstown, Ohio.
26—Akron, Ohio.
27—Cleveland, Ohio.
30—Dayton, Ohio.

Gruodžio mėnesyje:

2—3 Detroit, Mich.

Pažymėtos kolionijos meldžiame rengtis paimt salę, ir apie tai pranešt komitetui:

Maršruto komitetas, 7907 Superior ave., Cleveland, O.

ŽODIS Į VISUOMENĘ.

Chicagos Komitetas Lietuvos Našlaičių Šelpimui ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 208 moterių kp. bendrai, rengia bazarą Lietuvos Našlaičių naudai, subatoj, Gruodžio 2 d., 1922 m. Mildos abiejose svetainėse.

Taigi labai meldžiame visus prisidėt kas kuomi galite, kaip tai: rankdarbiais, namie gamintais valgiais, su pinigiškomis aukomis. Minėtas bazaras žada but labai įdomus, nes bus išstatyti Kauno Lietuvių Moterių Globos Komiteto prieglaudos našlaičių rankdarbiai.

Tikimėsi, kad prisidėsit visi prie sušelpimo vargstančių Lietuvos našlaičių ir paduosit jiems pagelbos ranką.

Rankdarbius meldžiame siųst A. Valančauskienės vardu, 3246 So. Halsted st., 3 lubos, ne vėliau Gruodžio 1 d., prie kiekvieno išdirbino pridedant vardą, pavardę ir pilną antrašą, taipgi ne peraugštą prekę, už kokią butų galima parduot. Aukas—iždi. P. Balickienės vardu, meldžiame siųst M. Zolpienė sekr. antrašu: 926 W. 32-nd st..

Su pagarba,

Bazaro rengimo komisija: K. Katkevičienė, P. Balickienė, A. Valančauskienė, A. Barevičienė, S. Signatienė, S. Šuokienė, A. Micevičienė, A. Bučinskienė, M. Zolpienė.

IŠ LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VEIKIMO.

St. seimas jau atliko savo uždavinius. Jis išdirbo mųs krašto valdymui formą, išleido įstatymus, priėmė žemės reformą ir konstituciją. Konstituciją priėmęs tuojaus paskelbė rinkimus į paprastą, 3 metams renkamą parlamentą. Sujudo, sukruto visos Lietuvos tautiškos mažumos, kad kuodaugiausia savo atstovų pravedus į parlamentą. Pradėjo agitacijos darbą ir pačių lietuvių partijos. Musų plačioji visuomenė, reikia žinot, dar nepripratusi prie viešos agitacijos, todėl neįstengė šitame klausime orejentuotis ir iš įvairių partijų aštrių gincų išnešė sau ne kokį įspudį. Radosi nuomonių, kad gal visai nieko nerinkt. Čia kalbame apie kaimo bakužes. Tai Lietuvos Šaulių Sąjunga, turėdama galvoj tėvynės nepriklausomybę ir žinodama momento svarbumą, ėmėsi per kulturos ir propagandos skyrių sparčiai darbo, kad prirengtų plačiuosius mųs tautiškus sluogsnius prie rinkimų. Šitam tikslui tuojaus atspaudino 25,000 egz. atsišaukimo "Lietuviai Piliečiai" ir per savo burius paskleidė po visus Lietuvos kaimus, kampus, ir buvo patalpinta visuose Lietuvos dienraščiuose. Po to tuojaus atspaudino ir antrą atsišaukimą "Sustok, Perskaityk, Pagalvok", kurs visur buvo išlipintas 3 d. prieš rinkimus. Toliau visą eilę atsišaukimų—straipsnių jau talpino savo organe "Trimite". Ji nuosėkliai, sistematiškai varė darbo akciją į rinkimus. Šaulių Sąjungai nerupi kuri partija laimės, didžiumoje įeis busimas seiman, by tik bus parlamentas lietuviškas, o jau lietuviai neparduos savo krašto reikalus. Todėl Sąjunga ir stengėsi spaudos ir gyvo žodžio keliu išaiškint visos šalies lietuviams busimojo parlamento rinkimų reikšmę ir jų pasekmę. Lenkų ir žydų laikraščiai apšaukė šaulius šovinistais. Bet čia nėra jokio šovinizmo ir antipollonizmo bei antisimitizmo, jei Šaulių Sąjunga pildydama pareigas, ragina tautiečius eit atlikt savo šventą pareigą.

Šitie visi atsišaukimai, kiek tenka patirt, labai geras pasekmes turėjo, nes kaimas buvo populiariškai jomis informuotas apie rinkimus.

Veik prieš pačius rinkimus, kada visuomenė buvo įsupta rinkimų agitacijos sukuryj, išėjo gyveniman mųs litas ir centas. Spekuliantai griebėsi nežmoniškai išnaudot naujos valiutos įvedimą. Tuojau keliais šimtais nuošimčių pakėlė kainas, o juodoji birža pradėjo leist gandus, buk busianti žema mųs pinigų kaina ir tt., kad tik daugiau prisiplėšus pinigų. Ir čia Šaulių Sąjunga griebėsi darbo, kad apsaugot piliečius nuo išnaudojimo ir kuogreičiausiai įgyvendint naują valiutą. Buvo išleistas atsišaukimas "piliečiai, nesiduokit apgaut." Pakvietė ir kitų visuomenių organizacijų atstovus bendrai pasitart dėl šito reikalo. To susirinkimo nutarimu buvo pasiųsta tam tikras ministerių pirmininkui raštas, kur kreipiama valdžios doma ir nurodoma tam tikros priemonės tam reikalui. Savo organe "Trimite" pradėjo spaudint visą eilę straipsnių šituo klausimu.

A. Žmuidzinavičius.

LIETUVOS REPUBLIKOS ATSTOVYBĖ.

Jieško sekančių ypatų įteikimui svarbių žinių nuo giminių iš Lietuvos: Alaševičius Pranas, Atruškevičia Adolpas, gyvenęs Ditroit, Mich. Anulis Adomas, paeinąs iš Šunskų kaimo. Adomsonas (Černeckis-Čepaitis) Juozas, Bersenienė - Minelgaitė Barbora, Butvila Valerijonas, Bataitis Jurgis, iš Raseinių. Daugirdas Edvardas, gyv. Chicago, Ill. Grigaitis Julius, Gedminas Feliksas, gyv. Big Bay, Mich. Gembickas, iš Švenčionių apskr. Gučevska Magdelena F., Herpelis Jonas, gyv. Painesdale, Mich. Ivaškevičius, gyv. Chicago, Ill. Jandžiamis Aleksandras, gyv. New Yorke. Jackevičienė Veronika, gyv. Spokane, Wash. Juška Jos. J. gyv. Racine, Wis. Jankauskas Tadaušas, Jaročevskis Bronis V., Jančenko Vincas, iš Bišvinėlių, Raseinių apsk. Kasnauskis Vincas, gyv. Chicago, Ill. Kryžiokas Augustas, gyv. Persey City, N. J. Laukis Kastantas, iš Kavaltišių, Švenčionių apskr. Linkevitz Mike, gyv. Scranton, Pa. Mielinskis Kazys, Šuneskų kaimo. Bintz Morris, gyv. New Yorke. Paulauskas Kazimieras, gyv. Benton, Wis. Pėstininkas Jonas, gyv. Cleveland, Ohio. Puklevičius Mateušas, Paplauskis Antanas, gyv. Chicago, Ill. Rymonis, Vincas (gydytojas), Rapalis Benas, gyv. Scranton, Pa. Romentas Jonas, gyv. New Haven, Conn. Rokas, Edvardas ir Rocas Jonas, gyv. Racine, Wis. Svideravičia Jonas, Šunkiškių kaimo. Šrederis (Schroder) Edvard, gyv. Cleveland, Ohio. Savickas Stanislovas, gyv. Manevelle, Pa. Seniunas Kazys, gyv. Chicago, Ill. Tomašauskas Vincas, gyv. New Yorke. Užiembla Pranas, gyv. Chicago, Ill. Vaitiekunas Jonas, Visockas Gabrys, gyv. New Yorke. Valavičius Jonas, Wolfson Villiam ir Gordonienė Dora, gyv. Boston, Mass Zebatis Jonas, iš Arlėnų, Salantų valsč. Žuravskis Juozas, iš Žaslių. Žurauskis Marijona iš Stravenikių.

Prašome atsišaukt arba jei kas turi žinią apie minėtas ypatas, prašome pranešt šiuo antrašu:

Lithanian Legation,
1925 F st., N. W.,
Washington, D. C

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Nepripažįsta popiežiaus paskyrimą.

Tegucigalpa, Honduras (pietinėAmerika). Popiežius paskyrė Honduros katalikams arcivyskupu Mantagalpo monsegnora Izidorių Garrillo, bet vietinė valdžia popiežiaus paskyrimą ne pripažįsta ir paskirtam vyskupui ne leis užimt arcivyskupo vietą. Tas pats vyskupas buvo nominuotas arcivyskupu ir velionio popiežiaus Pijaus XI, bet valdžia ir tada popiežiaus paskyrimą ne pripažino.

Pyko, keršijo ir užsimokėjo.

Rutland, Vt. Ukininkas T. D. Noel, gyvenantis Mt. Holly kaime, negalėdamas prisišaukt telefono centralą, perpyko ir pasiryžo atkeršyt. Nuplėšęs nuo sienos aparatą, įsimetė į vežimą ir keikdamas nusivežęs jį į telefonų stotį Rutlande, trenkė jį per stiklines duris ir dar kiek pakeikęs, nuvažiavo namo. Bet tuomi viskas ne pasibaigė, nes už dviejų dienų tapo areštuotas ir statytas teisman, kur užsimokėjo už burnojimą ir aparato sugadinimą $25 ir už išmuštą durių stiklą $7.

Turkų-kemalistų teismas.

Angora, Turkijoj. Kemalistų teismas pasmerkė pakart aštuonis vadus savo oponentų, arba senaturkių šalininkų, kurie priešinosi kemalistų programui. Po teismo ištarmei tuojaus pakarta: Ali Ručid Bei, buvęs teisybės ministeris, buvęs Konstantinopolio komanduotojas generolas Emin Paša ir naris militariškos tarybos, oficieras Fettah Bei.

FRANCUZIJA IR VOKIETIJA TURI MAŽIAU KVIEČIŲ.

Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas gavo žinią nuo International Institute of Agriculture iš Rymo, jog Francuzija per 1922 m. turėjo 35,380,000 bušelių kviečių. Sumažėjimas iš 88,090,000 bušelių nuo 1921 m.

Vokietija turėjo 69,670,000 bušelių, sumažėjimas iš 38,130,000 bušelių nuo pereitų metų.

Rugių Francuzija augino 37,600,000 bušelių, sulyginant su 44,392,000 bušeliais pereitais metais; miežių 39,540,000 bušelių, sulyginant su 1921 m. 38,318,000 bušeliais; avižų 288,250,000 bušelių, sulyginant su 244,455,000 bušeliais. Vokietija rugių turėjo 210,580,000 bušelių, sulyginant su pereitų metų 267,638,000 bušeliais; avižų 284,600,000 sulyginant su 344,812,000 bušeliais.

PATENTUOTI VAISTAI.

Patentuoti vaistai labai giriami ir vėl tankiai keikiami, paprastai yra nepatentuoti, kartais visai nė negydomi, kas jau seniai patirta, anot dr. John A. Foote pasakymo National Geographic Society, butent:

Anglijoje amata s patentuotų vaistų žinomas kaip savasis monopolis pirklystėje laikuose karalienės Elzbietos virto visai kitokiais krypsniais. Karalienė Elzbieta ir karalius Jokubas I nemažai trukdė šiam įvairių budų pasisavintų monopolių išgavimui, kuris trukdydamas liaudį labai nepatenkino. Įsakymas statute of Monopolies, metuose 1642 tvarkė visus šiuos leidimus ir perdavė leidimų klausimą parlamentui. Savistis monopoliaus buvo skirtas tik keturiolikai metų. Pradžioje nebuvo reikalinga pridavimas formolų arba apribuotų receptų, bet laikuose karalienės Onos buvo įvestas reikalavimas formulų ir apribuotų receptų, ir šie buvo rekorduojami. Kadangi nostrumų dalykuose ir pasekmingume daug svarbos pridavė paslaptingi sutaisymai, šis įsakymas rekordavimo apribuotų receptų ir formulų nuliudino daugelį aplikantų, ir pradėjo tas monopolis visai slugt iki 1880 metų.

Žinomas išsitarimas "patentuoti vaistai" šioms dienoms yra klaidingas, nes daugelyje atsitikimų tie vaistai yra visai nepatentuoti, tiktai vazbaženklių saugojamos tiesos, idant neprileist kam kitam naudotis tuom receptu.

Anderson Scott's Pills patentuota dienose karaliaus Jokubo II, 1687 metuose yra seniausia žinomas "patentuotas vaistas" ir iki šiai dienai yra plačiai žinomas ir naudojomas. Formula buvo garsinama visuose vaistiškuose raštuose pirmesnėse dienose, netik Anglijoje, bet ir Amrikoje.

Duffy's Elixir išradimas kunigo Thomas Duffy, Leicesteshireje 1675 metuose, iki šiai dienai yra parduodamas ir garsinamas, bet jau nėra sutaisytas pagal formulą išradėjo, tiktai yra rekomenduojamas tulo dr. King'io, ir tas rekomendavimas nelabai aiškiai atrodo.

KALENDORIUS IR KNYGOS DOVANOMS!

VISIEMS, užsiprenumeruojantiems du-kart savaitinį laikraštį "Vienybė" su juokų skyrium "Tarka" metams.

KALENDORIUS, sieninis, tautiškų spalvų.

KNYGOS. yra vertės dviejų dolerių, "Vienybės" laidos.

Prenumeratos kaina metams $3.50
Lietuvon $4.50

Adresuokite:

VIENYBE, 193 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

— by —

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2,50
In Foreign Countries — $3,00
Single copies — 5 cents,

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

— per —

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2,50
Kitose valstybėse — $3,00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

DRUMSTIMAS RAMYBĖS ARBA EUROPOS NAUJA PAGUNDA.

Anais metais kilus Europoje didei karei, kurią sukurė galingosios Europos valstybės, susirupino tuomi visas pasaulis, nes jautė, kad didės spėkos duosis save atjaust kiekviename kampelyje, kas paskiaus ir išsipildė. Ir pačios tą karę sukurusios valstybės pamatė, kad jų pradėtasis teroras neina jų suplanuotais keliais, bet sklinda į šalis lyg kad sukurtasis gaisras, kurio sukurėjas galėjo tikėtis tik laužui ant vietos sudegsiant ir viskam pasibaigsiant tik pelenų vėjo išnešiojimu, kuomet toks manymas vėliaus pasirodo klaidingu, nes gaisras apima pašalius ir ugnis plečiasi į visas puses taip, kad ir galinga jo gesinimui pagelba nestengia jį suvaldyt, kol jam pakerta spėkas kokios nors gamtiškos aplinkybės.

Tas pats buvo ir su Europos autokratų sukurta kare Buvo jų tikėta, kad pasimuš per kokius tris mėnesius austrai su serbais, vokiečiai su rusais, francuzai kiek atkeršys vokiečiams už Napoleono sugavimą ir išvežtus iš Francuzijos milijardus frankų, ir to užteks. Vienok viskas nukrypo kitaip, nes kiek vieni šito laužo kurėjai pasiryžo liktis pergalėtojais ne atsižvelgiant, kad ir patiems pereitų galas. Pergalėmis besivaržant beveik visi kartu pasijuto, kad savo spėkų ne užtenka, idant likus pergalėtojais, todėl griebtasi jieškot pagelbininkų, talkininkų, prikalbinant visokiais prižadais ir įvairiomis viltimis, o jei tas lengvai negelbėjo, tai net pagrasinimais. Ir tokiu budu susikurė kariškos talkos. Į karę įsivėlė ir tokios valstybės, kurios jau nuo seniai buvo nusistačiusios su nieku ne kariaut kad ir dideliems ginčams kilus, geriaus linkėjo kaip nors gražumu taikytis, kad ir save kiek nuskriaudžiant.

Tarpe tokių ramumo geidžiančių valstybių buvo ir didė pasaulio republika, savo civilizacija augštai stovinti tai šiaurinė Amerika—Suvienytos Valstijos, kurios iškilus tai baisiai karei Europoje, irgi pasižadėjo laikytis neutraliteto, ir imtis ginklo tik tada, kada svetimas užpuolikas mėgintu veržtis į jos rubežius. Bet Europos teroristams toks nusistatymas musų valstybės buvo nesvarbus. Svarbu jiems buvo ją įtraukt į savo sukurtą gaisrą, prisikalbinant ją talkon. Ir ilgai dirbta kol tiksals atsiekta. Kad lengvai tas nebuvo atsiekiama, nelengvai buvo galima prisikalbint ramią ir kultūrišką valstybę prie ginklo tai nuokart elgtasi gana gudriai. Išprašyta pašelpa išdirbiniais, maistu ir nedirbtaja medega, kokia buvo reikalinga karės arenoj. Musų šalis tame matydama tik pramonę, davė pašelpą kiek tik jos buvo reikalaujama ir išdavė jos už milijardus doliarių. Bet tos jiems ne užteko, ir turėdami pradžią, vėliaus jau prisitraukė ir su pašelpa kariumenės, kuri musų šalei kainavo daug daugiau negu suteikiama pašelpa drabužiais, maistu ir kitokiais reikmenimis. Už tą viską jie garbino "Ameriką" ir į padanges kėlė jos valdžią ir tvarką, kol karė, aplinkybių prispirta, pasibaigė. Tada "Amerikos" patarimai ir nurodymai jau buvo nereikalingi, nes reikėjo prisimint apie atsilyginimą už skolas. Išgabenę jie daug turto savo galingai talkininkei tik patys skaitėsi šeimyninkais, ir tos talkininkės pasiulymus ir patarimus rado sau ne praktiškais. Tada ta talkininkė pamojo ant visko randa ir pasitraukus ėmė žiurėt tik savo reikalų, namie, nes aiškiai panatė, kad svečiuose jau jai nėra vietos.

Su karės pasibaigimu vienok nepasibaigė viskas, nes karė sugriovė ir nuteriojo viską, apie ką paskui parsiėjo visiems tartis ir šiaip ar taip taikytis. Prasidėjo konferencijos paskui konferencijas, barniai paskui barnius, ir niekas iš to visko ne išėjo, o čia reikia kuom nors pripildyt tuščius maišus, kuriuos ištuštino karė, nėsant kuom. Tada vėl akys atkreipta į buvusią ir daug pasitarnavusią talkininkę, ir vėl imta kviest ją dalyvaut jų suvažiavimuose ir pasitarimuose. Ši vienok pamačius jau pirmiau dalyką, atsisakė nuo pakvietimų ir glaudėsi prie savo senojo nusistatymo, kad reikia žiurėt tik savęs, nesikišant į svetimus reikalus, kurie jai jokios naudos ne atneša.

Ir taip valandą tylėjus, pasigirdo, kad čia rengiasi atvažiuot Francuzijos "tigras", priemeru buvęs Clemenceau. Nuokart daugelis užsiinteresavo, ko jis čia atvažiuos ir ką pasakys atvažiavęs. Buvo nuokart manyta, kad jis čia atvažiuos su kokia nors propaganda, bet netrukus francuzų laikraščiams paskelbus, kad jis atvažiuos tik taip sau į svečius, kaipo paprastas Francuzijos pilietis, žingeidavimai apsistojo. Ir atėjo dienos, kada tas "tigras" išlipo ant šiaurinės Amerikos sausžemio. New Yorke jis pasitikta su didelėmis ovacijomis ir su priėmimo bankieais, kuriuose jis jau suspėjo pasakyt keliatą griausmingų prakalbų. O tose prakalbose jau ir pasirodė jo atsilankymo tikslas. Jis atvyko čia skiepyt nuomonę, kad Suvienytos Valstijos daro didelę klaidą atsisakant nuo Europos pakvietimų dalyvaut ten įvairiose konferencijose ir rupintis sugriuvusiais reikalais, Europos militaristų sugriautais. Jiems ir vėl rupi šią šalį pasitraukt į savo areną, kad apleidus savo reikalus ši šalis, imtųsi toliau pildymų jų tuščių maišų. Senatorius Borah tą jau patėmijo Washingtone ir pasiskubino sukurt opiniją šio svečio priėmimui, kritikomis.

Betgi, dalykas kitur.

Kauno lietuvių liaudies mokyklos vedėjas Kazys Gylys "Lietuvoj" talpina atvirą laišką neseniai iš Bostono Lietuvon nuvykusiam Ivaškevičiui, kur pasakyta: Šancuose, Spalio 9, per mitingą (mat dabar ir Lietuvoj jau yra "mitingas") akivaizdoj tukstantinės minios kareivių ir šiaip piliečių, tamista tarp kito ko leikiaisi taip prabilt: "Rusiją valdo Trockis ir Leninas. Kaipo žmonės, jiedu geri. Aš ne abejoju, kad ir inteligentija jų prakilni. Ten rusų sovietų republika. Kol kas ten skurdas viešpatauja. Mat, bandymo laikas. Bet yra viltis, kad Rusija pražydės, sovietams valdant. Kas ne duos tada ir mums pas save, Lietuvoj, sovietų sistemą įvest, kai pasirodys, kad tai yra geriausis valdymo budas? Broliai kareiviai! Jusų rankose ginklas ir jumyse didžiausia galybė. Kada tik panorėsite, tada padarysite Lietuvą sovietų republika. Bet kol galutinai viskas paaiškės, ne balsuokite už komunistiškus surašus. Duokite balsus socialistų liaudininkų ir valstiečių blokui"..... Už augščiau pasakytus žodžius niekas tamistą nė įspėjo, nė barė, ir ne mano bart, nes pas mus yra laisvė žodžio. Taip ir pasakykite musų tautiečiams sugryžę Amerikon. Amerikos lietuvių kai kurių spaudos organų ir atskirų agitatorių nuolat kalama, kad Lietuvoj už kiekvieną žodį kariama, kankinama kazematuose, yra melagingi, dabar patys matote.

Cituojami Ivaškevičiaus kalbos žodžiai yra gana keisti ir verti pastebėjimo. Bet, už tokią kalbą Ivaškevičius gal nebutų naudojęsis žodžio laisve, ne tik Lietuvoj, bet ir kitur, jei jis nebutų svetimos valstybės pilietis. Žinoma, čia nėra kalbos apie "kartuves" ir kankynes, nė kitas kokias baidykles, kuriomis kai kas žmones gazdina.

Ir dar neviskas.

Neseniai Oregono valstija piliečių didžiumos balsais priėmė bilių, nepripažįstantį parapijines mokyklas, ir to biliaus perleidimas suinteresavo daugelį kitų valstijų, kuriose imta kalbėt ir rengtis tokį pat bilių pravest pas save. Bet tuom dar viskas ne pasibaigia, nes kitose valstijose gema naujos mintys, kad ir viešasias, publiškas moyklas reikia paliuosuot nuo tikybos lietimo, ne atsižvelgiant, ar tai butų tikyba krikščionių, ar kitų kokių sektų.

Kalifornijos apeliacijų teismas atranda valstijos konstitucijoj pasargą, kad visuomenės pinigai negali but sunaudojami sektų reikalams mokyklose, ir tuomi pasiremiant reikalaujama uždraudimo skaitymą biblijos publiškose mokyklose. Kadangi konstitucija gvarantuoja visiems gyventojams lygias tiesas, tai jeigu konstitucijoj nebutų pasakyta, kad visuomenės pinigai negali but sunaudoti sektų reikalams mokyklose, tada butų galima, ir tai net be išėjimo, reikalas mokyklose skaitymo krikščionims biblijos, žydams talmudo, mahometams korano ir kitoms tikybinėms sektoms jų šventraščių, bet kuomet konstitucija uždraudžia naudot pinigus sektų reikalams mokyklose, tad uždraudžia tuomi naudotis lygiai visoms sektoms, ir to yra užtektinai išvarymui iš mokyklų krikščionių biblijos.

Toks apsireiškimas Kalifornijos valstijoj, sukėlė nemažai naujų kalbų ir vietomis net pasipiktinimų. Tame jau suspėjo pasipiktint laikraščiai: Eagle, World ir Public Ledger. Pastarasis net sako, kad bolševikiškoji Rusija, kuri išvarė iš savo mokyklų šventraštį, išgirdus apie Kalifornijos pasiryžimus, tikrai galės pasidžiaugt atradus sau naują pasekėją, bet niekas kitas. Globe pateisinant bibliją randa net galimu ir žydams leist mokyklose naudotis talmudo skaitymu, kadangi tarp žydų ir krikščionių grupos, katalikų, skirtumas tik tame, kad žydai neturi ir nepripažįsta naują tastamentą, o šiaip viskas liekasi tas pats pas vienus ir kitus. Citizen vėl aiškina, kad šventraštis mokyklose gali atstot tik paprastą literaturą, ir tokia nuomone galima išaiškint Kalifornijos konstitucijos paragrafą. Bet nieka iš jų visų ikišiol dar nerado aiškaus išėjimo, kuriuom butų galima pakeist konstitucijos to paragrafo skambėjimą "tikybinėms sektoms", kadangi šventraštis, kokios sektos jis nebutų, vistiek priklauso sektai, kokia literatura ji kas nepavadintų. Ir dėl šito netolimoje ateityje galbut susikurs daug karštų ginčų, nors galbut pakeltas klausimas kaip nors bus nutrintas, ar pats konstitucijos paragrafas pakeistas.

Vokietijos skolos.

Antroje pusėje Spalio mėnesio Vokietija turėjo skolų šešis šimtus bilijonų markiu (skaitant auksu), gi pačiame gale to paties mėnesio skolos dar pasidaugino 51 bilijonu. Šitas "priedas" pasidarė iš geležinkelių deficito, nes naminei tvarkai nesigerinant, pritrukus gabių žmonių geležinkelių pramonės vedimui, jų vietose yra daugiausia apie geležinkelių reikalus nieko ne nusimananti, ir taip nėsant kam vest šitą pramonės šaką, deficitai kasdien darosi didesni. Nuo pat šių metų pradžios geležinkelių deficitas užaugo iki 25,500,000,000 markių. O kadangi markės kursas nupuolė iki žemiausio laipsnio, tai tas kasdien neša didžiausius nuostolius.

Į tokias Vokietijos nelaimes jau atkreipė savo atydą net ir užrubežiniai ekonomistai, ir kurie neseniai šaukė "nukryžiavokit ją," šiadien dėtų visas savo pastangas, kad tik ją prikėlus iš bankruto ir ekonomiškai atgaivinus. Tam tikslui piniguočiai turėjo jau keliatą susirinkimų pasitarimui kaip butų gelima Vokietiją pakelt iš griuvėsių. Daugiausia tuomi rupinasi francuzai, nes bijosi nustot kontribuciją, tad kursto Anglijos ir Suvienytų Valstijų piniguočius, kad tie Vokietijai paskolintų pinigų, kuriais ji Francuzijai galėtų išmokėt kontribuciją, pirmiau negu kils projektas, kad panaikinus visas kariškas skolas. Bet ikišiol iš to niekas visgi ne išėjo, nes apskaičius visas Vokietijos skolas pasirodo, kad reiktų supilt didelius aukso kalnus, ir tai, kad ir paskolą suteikus bent iš $250,000,000,000, tai visgi ji žlugs kaip akmuo vandenyje, ir Vokietija vistiek liksis ekonomišku ligoniu. Ir taip nesurandama budo Vokietijos "išgelbėjimui", tad ji ir smilgsta. Ir vargiai bus kitas išėjimas, kaip kontribucijos mokėjimas arba panaikint, arba palikt "ant bargo," kad ji butų išmokama kada bus galima.

Eks – sultono rupesčiai.

Netekęs Turkijoj sosto buvęs sultonu Mahomet VI ir iš ten išbėgęs į Maltą tik pats vienas su sunum, galiaus prisiminė apie Konstantinopolyje likusį jo haremą, ir tuomi susirupinęs, telegramu paklausė pas vieną buvusį jo ištikimiausių tarnų, kaip jo likusios pačios dabar vienos gyvena be savo globėjo. Tarna lygiai telegramu atsakė, kad visos jos gyvena linksmai ir tikisi esančios laimingomis, tik viena nelaimė, kad buvusi jo mylimiausia ir prie kurios jis labiausia buvo pripratęs, jauna ir daili Circassian, vietinio daržininko duktė, pametė haremą ir sugrįžo gyvent pas savo tėvą. Gavęs tokį atsakymą eks-sultonas labai nusiminė ir dėl gailesčio net susirgo. Rupinasi jis dabar labai, kaip galės jis gyvent be dailiosios Circassian.

Matoma, kad šis turkas, savo likimo pastumtas ateities malonei ir ne malonei, dar vargo nematė, kad tokiais dalykais rupinasi ir net serga dėl jų. Tėisybė, vargo dar matyt ir negalėjo, nes išbėgdamas iš Konstantinopolio jis išsivežė su savim 500,000 svarų sterlingų auksiniais pinigais, už 250,000 svarų sterlingų auksinių ir sidabrinių šaukštų; šakučių, bliudų ir visokių įdų, ir už kelis šimtus tukstančių svarų sterlingų įvairių brangių akmenų ir kitokių papuošalų. Kol jis šitą viską pravalgys (jei ne praloš, ar kas nors iš jo ne išvilios), tai jis vargo ir neturės, ir tol jam haremas vis dar kvepės.

M. Petrausko koncertai.

Kompozitorius Mikas Petrauskas rengiasi ateinančiame pavasaryje iškeliaut į Lietuvą ir iš ten daugiau negrįšt. Prieš išvažiavimą jis duos visą eilę savo koncertų lietuvių kolionijose. Koncertus jis pradės nuo naujų metų ir baigs apie Vasario pabaigą. Šitie jo koncertai bus tai atsisveikinimu su Amerikos lietuviais, prieš iškeliavimą tėvynėn.

Reikia primint, kad kompozitorius Petrauskas Amerikoj prabuvo apie 15 metų Per tą laiką jis musų išeivijoj daug ir labai daug prisidėjo prie pakėlimo ir pažadinimo čia gyvenančių lietuvių prie tautiškojo darbo. Jis yra vienas iš paraginusių prie veikimo lietuviškojo jaunimo. Užtai jam atsidėkavojant, visų kolionijų lietuviai privalo skaitlinga lankyt šiuos paskutinuosius jo koncertus, ir jų rengimą visur remt visomis išgalėmis.

Negerai ir negerai.

Prasidėjus virt politiškam puodui tarp Francuzijos ir Anglijos, ši pastaroji pasijuto kėblioje padėtyje netiel dėl Francuzijos, kiek dėl naminių reikalų, kada kilo sumišimai Egipte ir Indijoj Pasidėkavojant energijai buvusio priemeru Lloyd George, sukilimai šiaip taip taip nuslopinta, jei ne ant visados, tai nors tulam laikui, tai prižadais, tai žaislo įdavimais ir viskas jau butų buvę gerai, jei ne provokacijos, kurios prigundė turkus susipešt su grekais ir tiems pastaruosius pergalėjus, pasidrasint kelionėn į neutrališką zoną ir atsiimt Konstantinopolį. Čia Anglija pasiskubino pati suvaldyt turkus pasitikėjus, kad jai pagelbon atsiskubins ir kerštingoji Francuzija, bet apsirikta, kadangi ši pastaroji pasirodė laukianti kitokių progų. Tada parsiėjo su turkais gražumu taikintis ir kaip tas pasibaigs, tuomkart nežinia. Vienok Anglija tame šiek tiek suklupo, o kad silpnybes pridengus, provokacijoms pasidarbavus, visa atsakomybė suversta ant priemero George, kad jo politiką patrėmus ir jo veikimą sukompromitavus. Daugiausia lermo pakėlė darbininkų partija. Priemeras tada rezignavo iš savo vietos, pilnai pasitikėdamas kad atėjus rinkimams jis vėl bus paskirtas valdžion ir vėl eis prie savo politikos, kad atsimokėjus už kompromisą. Išėjo vienok kitaip, nes rinkimuose valdžion jis nepateko. Dargi rinkimuose didesne dalią laimejo konservatyvų, o su tą ir darbininkų partija. Bet konservatyvai tuomi gerovę nesuteikė nė darbininkams, nė šaliai, ir nors jų pusės didžiuma, tai vargai liekasi vis tie patys, kurių neperkenčiant, pereitą savaitę apie šimtas tukstančių bedarbių, vyrų ir moterių, Londone surengė demonstraciją ir stengėsi užpult priemero Law rumą, kad ten jam atskaityt antifoną už nesirupinimą darbo žmonių likimu. Žinoma, demonstracija ne atsiekė savo tikslą, nes eskadronas raitos policijos pastojo kelią ir privertė minią išsiskirstyt nieko ne atsiekus, nėgi pagiežos ant priemero išliejus.

Nerengiamos savaitės.

Valstijos ir miestai rengia dabar įvairias "savaites". Tai apsaugos savaites, tai sveikatos savaites, tai pilietybės savaites ir daug kitokių. Bet žmonių žudymo savaičių niekas nerengia. O tokios savaitės atsibuva viena paskui kitą ir be rengimų. Policija jau nespėja surašyt ir laikraščiuose skelbt visokias nelaimes ir "akcidentus" su automobiliais, o ypač pastaruose mėnesiuose, kada turistai galvatrukčiais vienas pro kitą skubinasi atlikt savo keliones, lakstydami iš vieno krašto šalies į kitą, nuo Pacifiko iki Atlantikui ir atgal. Pilni ligonbučiai žmonių su nulaužytomis kojomis, apraišiotomis galvomis, sudraskytais šonais ir kitaip "dvasišškai ir medegiškai" nuskriaustų. Daugiausia nelaimių atsitinka su automobilistais iš New Yorko ir Illinois valstijų, kur jiems yra duota liuosesnė valia "savim valdytis", tad jie čia pakliuvę į "kalnuotas šalis" ir vingiuotus kelius, laksto kaip akis išsvilę, nu ir pridirba čia jie visokių nelaimių.

Lietuvos Žinios, Lietuvon nukeliavus iš Amerikos V. K. Račkauskui, paskelbė jį "Sandaros" redaktorium, tik paskui turbut pačiam Račkauskui patėmijus, tą žinią pataisė ir nutaisė kitaip, nes pavadino Vladu Račkausku, buvusiu "Tėvynės" redaktorium apie per dvyliką metų. Betgi, nors taisė, tai vienok ne pataisė, nes Račkauskas, rodosi, yra ne Vladas, tik Vaclovas, gi "Tėvynės" redaktorium jis buvo ne apie dvyliką, bet nepilnai devynis metus; pradėjo redaktoriaut 1911 ir pasitraukė 1919 m.

Kaip komikai sprendžia, pastaromis dienomis lengviausia mirčia numirė ukininkas Max Tamall, Napa kaime, Kalifornijos valstijoje. Jis pasilipo, ką tai pasiekt, ant 7 pėdų gylio bačkos, pilnos vyno, i r dėl ne atsargumo, įpuolė į bačką ir prigėrė. Kitap sakant, jis prigėrė vyne.

"Vienybės" korespondentas iš Newarko, N. J. skelbia, kad ten areštuota lietuvis daktaras Kaškiaučius, už nelegališkas operacijas. Ar žinia teisinga, kol kas nežinia.

PO MEDŽIU

Malonųs broliai ir sesers! Taigi jau ir susilaukėme to ko tikėjomėsi ir laukėme, tik laukėme nenorėdami ir žinodami, kad susilaukus turėsime daug nemalonumų. O laukėme mes ir susilaukėme šaltų dienų ir labai nemalonių dienų, arba pradžios žiemos. Rods, tas jau mums ne naujiena, kadangi tokios permainos ir tokios skurdžios dienos musų yra jau ne vieną kartą perleistos. Ir visas jas mes perkentėme ir perleidome, perkęsime ir perleisime ir dabar, jei tik busime sveiki ir nesusitiksim su didesnėmis nelaimėmis. Yra sviete didesnių vargų, ir visus juos žmonės pervargsta, pervargsime ir mes šitas skurdžiasias dienas lengvai ir vėl kada nors susilauksime patogesnių dienelių.

Aną dieną skaičiau laikraštyje iš vienos lietuviškos kolionijos žinią, kurioje korespondentė nusiskundžia ant viengenčių, kad jie ten gyvena labai, labai peiktinai. Sako, tik geria, pešasi ir paskui teismus lanko, užsimokėdami baudas. Ir tai dar kas blogesnio tai, kad taip elgiasi netik vyrai, bet ir moters nuo to ne atsilieka, ir jos elgiasi panašiai, tai savo vyrams peštynėse pagelbėdamos, tai tarpe savęs užvesdamos peštynes, ir paskui užtai trankosi po teismus.

Tai labai skaudi žinia, iš tikrųjų, daranti gėdą musų tautai, ypač šiais laikais, kada musų tauta kiek galėdama tobulinasi ir vystosi iš savo praeities, iš savo gyvenimo purvų. Ir taip besivystant, besitobulinant, musų tauta jau gerokai pažengė pirmyn, sulyginant dabarti su poros desėtkų metų praeičia. Šiadien kiekvienas kuris atsimena kaip musų viengenčiai gyveno prieš dvidešimts ar tris dešimts metų, palyginęs jų gyvenimą su šiadieniniu, pasako, kad lietuviai yra jau ne tie, kurie buvo anais laikais. Tada musų kolionijose buvo tik viena kita draugija su mažu burelių narių, gi didžiuma jų buvo palaida, be jokios draugijos, be jokio susiorganizavimo. Visas liuosasias valandas toki žmonės praleisdavo tik prie gėrimo ir vaidų. Jei kas juos pakalbino prisirašyt prie kokios draugijos, tas tapo jų apjuoktas ir paniekintas, gi draugijos visaip išdarkytos. Laikraščius tada jei kelintas dešimtas vieną skaitė, tai ir su tuom dar turėjo slėptis, nes jeigu draugijų niekintojai ir gėrimų mylėtojai nužvelgdavo ką skaitant laikraštį, tam tuojaus išdirbo paniekinantį vardą, išjuokė jį ir paniekino prie pirmiausios progos. Apie aukas, apie tautos reikalų rėmimą ir šelpimą tada ir kalbos but negalėjo, nes kam nors apie tai prisiminus, greitai ir drasiai buvo atsakoma, kad pinigus yra geriau pragert negu kam nors atiduot. Šiadien jau viskas kitaip. Šiadien musų viengenčiai jau kitaip mato ir supranta savo gyvenimą ir jo reikalus. Šiadien jei iš šimto vieną rasime nepriklausantį prie šiokios ar tokios draugijos, gi visi kiti yra jų nariai o kitas dar priklauso netik į vieną, bet į dvi, tris ir daugiau draugijų. Su laikraščių skaitymu irgi tas pats. Šiadien jau nerasime lietuviską namelį, kuriame kas nors neskaitytų šioki ar tokį laikraštį. Tankiaus vienuose namuose jau randama trįs, keturi ir penki laikraščiai, kuriuos prenumeruoja, jei ne viena ypata, tai viena viena, kitą kita, kitus susidėję keli, ir taip panašiai daugumą lietuviškų namų lietuviškais laikraščiais yra užpildyta. Kiek jais naudiškiai pasinaudoja, kiek tie laikraščiai jiems naudos suteikia, tai yra kitas klausimas. Užtenka paminėt, kad nėra to daikto, kad žmonėms jis ką nors nesuteiktų. Teisybė, musų draugijoms ir laikraščiams dar labai daug ko truksta, kad sulyginus su svetimujų, betgi negalima ginčyt, kad tas viskas žmonėms ne neštų ką gero ir naudingo, kadangi kaip laikraščiai taip ir draugijos, vienus verčia persiimt veikiamuoju ir skelbiamuoju reikalu, kitus vėl priverčia prie protavimo ir galvojimo, kad pažinus tą viską, kas yra veikiama ir skelbiama, kad persitikrinus, ar tas yra naudingu, ar klaidingu. Žodžiu sakant, pas mus jau sukasi gyvenimo mašina kaip ir pas kitus, tik reikia pažint jos mekanizmą ir suprast vertę jos gaminamo produkto, ir tą viską tinkamai sunaudot. Ir ačiu tokiam musų progresui, tokiam musų gyvenimo kurimuisi ir vystymuisi, mes šiadien jau ir taip stovime daug augščiau už daugelį kitų tautų, kurios savo praeitį turėjo daug skaistesnę ir patogesnę negu kad mes turėjome, kada kentėme svetimą prispaudą, kentėme dvasišką badą ir buvome baudžiaunų užtai, kad kęsdami dejavome, ar kam nors skundėmėsi, kuomet kitos tautos nors gyveno svetimujų globoj ir buvo auklėjamos svetimujų naudai, tai visgi turėjo savo spaudą, savo kalbą, liuosomis nuo persekiojimų, kada mums tas viskas buvo užginta. O vienok mes nors kentėme ir kęsdami dejavome, tai visgi tuom patim kartu ir statėme mūrą savo gyvenimui. Šiadien mes neturime kaip reikiant nė mokyklų, nė vadovų, nė laikraščių, nė mokytojų, nė daug ko panašaus, kadangi nebuvo tam tikrų niekanikų, kurie tą viską mums butų įtaisę ir įrengę, bet tą viską, ką turime, pasidarėme patys, taip kaip mokėjome ir kaip išmanėme. Ir tuomi mes esame pralenkę daugelį tautų savo gabumais ir išminčia.

Gerai į tą viską prisižiurėjus ir aiškiai tai supratus, malonųs broliai ir sesers, mums liekasi tik pasididžiuot ir pasigėrėt savo besitobulinimais ir žengimu pirmyn, vejantės kitus, nuo seniai keliaujančius ton pačion pusėn, kurion ir musų troškimai mus veda. Bet tuom patim laikų mes turime ir labai gailėtis, kad dar yra labai toli atsilikusių musų viengenčių, ir apgailėt, kad kuomet mes tobulinamėsi, taip skubiai žengiame prie progreso ir kultūros, ir taip daug atlikome reikalingo darbo, dar randasi kolionijos, kuriose musų viengenčiai gyvena labai senos praeities purvuose, praleisdami savo gyvenimo valandas girtavimams ir peštynėms, besitrankymams po teismus ir mokėdami savo skatikus jie daro gėdą musų tautai netik gerokai jau prasiblaiviusių savujų, bet ir nuo seniai jau kultūriškai išsivysčiusių svetimujų akyvaizdoje. Skaudus tai apsireiškimas musų gyvenime, bet visgi mes privalome pasidžiaugt, kad taip toli atsilikusių musų brolių yra visgi nedaug. Ir todėl mes neprivalome labai nusimint. Mes turime eit savo keliais tolyn ir savo darbą varyt tolyn, platyn, taip, kad ir tie atsilikėliai pamatę susiprastų, jog negražu mažam bureliui atsilikt nuo didžiumos. Ir jie kada nors susipras, kad reikia elgtis taip kaip ir visi elgiasi. Užtai, malonųs broliai ir sesers, nesiliaukime mes lankęsi Po Medžiu, nesiliaukime kalbinę kiekvieną į musų susirinkimus, ir nesiliaukime raginę kiekvieną, ilgais šių dienų vakarais imtis prie skaitymo laikraščių ir knygų, o išgelbėsime ne vieną nuo mųs atsilikusį.

Žmogus.

Lietuvos atstatymas ir dvarai.

Yra žmonių, kurie iki šiai dienai žiuri į Lietuvos įstatymus nepasitikinčiai. Jie tvirtina, kad Lietuva netik neatsigauna nuo karės smugių, bet nuolatos biednėja ir eina į pražutį. Taip kalba tie, kurie žemės reformos įvedimą skaito Lietuvos ukiui žalingu. Jiems rodosi, kad nusavinus dvarus ir paskirsčius juos bežemiams ir mažažemiams šalyje neliks stambaus ukio, kuris tik vienas galįs palaikyt šalį ir jos ekonominę padėtį pakelt. Suardžius stambųjį ukį ir jo vieton įkurus smulkųjį žemės ukį, esą negalėsime ekonomiškai stiprėt, nes jų nuomone, smulkusis ukis negali duot to, ką duoda stambusis. Išeinant iš šio sanprotavimo ir sakoma, kad laike trijų neprikl usomybės gyvenimo metų mes nusigyvenome ir tas nusigyvenimas eina toliau. Tuo pačiu prieinama prie išvados, kad stambusis ukis, tariant dvarai, reikia palikt neliečiamais.

Šiame straipsnyje mums rupi nurodyt, kad šios išvados, tiek musų nusigyvenimo klausimu, tiek dėl dvarų palikimo reikalingumo yra iš pamato klaidingos.

Sulyginus musų ukio stovį 1921 metais su prieškarinių laikų metais naudojamos žemės kiekio atžvilgiu pamatysime, kad ariamos žemės plotas 1921 metais buvo ne ką mažesnis už prieškarinį. Prieš karę ariamos žemės buvo 1,446,100 hektarų arba 63,4% viso šalies ploto. 1921 metais ariamos žemės buvo \$1,305,00 hekt arba 57,3%. skirtumas 141,000 hekt. arba 6,1% viso ploto. Skirtumas 1919 metais žinoma buvo kur kas didesnis. Tas aiškiai galima matyt iš dirvonaujančios žemės nuošimčio, kuris 1919 siekė 16,4%, o 1921 tik 6,1%. Reiškia laike dviejų metų dirvonuojančios žemės plotas sumažėjo dviem trečdaliais. Reikia tikėt, kad šiais metais dirvonų nuošimtis dar mažesnis ir, kaip toliau pamatysime, dirvonuojančios žemės rasime tik dvaruose.

Nors tikslesnių žinių žemės našumo prieš karę ir dabar neturime, bet aišku, kad ir čia artinamasi į prieškarinį stovį.

Tas pats ir gyvulių ukyje, kuris laike karės daugiausia nukentėjo. Jau patys ukininkai jaučia, kad gyvulių skaičius beveik susilygino su prieškariniu. Dėl aiškumo ir čia paimsime keliatą skaitlinių, kurios parodo, kiek Lietuvoje buvo gyvulių prieš karę ir kaip ėjo jų priaugimas laike 1919, 1920 ir 1921 m. Prieš karę Lietuvoje arklių buta: 451,000; 1919 m.—280,000; 1920 m.—335,000, 1921 m.—376,000. Galvijų prieš karę buta: 918,000; 1919 m.—480,000; 1920 m.—604,000; 1921 m.—780,000. Reiškia, per tris metus arklių priaugo 96,000, galvijų 300,000. Arklių nedateklius siekęs 1919 m. 38 nuošimčių, 1920 m. sumažėjo 10%. Galvijų nedateklius nuo 48 nuošimčių sumažėjo 15%. Tas pats su kiaulėmis, kurių 1919 m. buvo 750,000, o 1921 m. 1,260,000 ir nedateklius sumažėjo nuo 44% iki 6%. Šiais metais tas gyvulių nedateklius bus dar sumažėjęs, taip, kad mes per tris—keturis metus beveik išlyginome gyvulių nedateklių, kuris buvo pasidaręs laike karės. Kitose šalies ukio šakose pastebėsime tą patį prasigyvenimą ir artėjimą į priškarinį stovį.

Bendrai iš visko galime spręst, kad musų gyvenimas gana sparčiai atsigauna nuo karės smugių ir musų ekonomiška padėtis eina geryn. Tad dejuot, kad mes einame pražutin, nėra pamato.

Kad palikus dvarus neliestais musų šalis dar greičiau atsigautų ir jos ekonomiška padėtis pagerėtų, jokiu budu tvirtint negalima. Tai parodo, kad ir sekančios skaitlynės:

1919 metais smulkių ukių dirvonavo 12,6%, stambių 31,4%; 1920 m. smulkių — 5,2%, stambių 22,8;% 1921 m. smulkių—3%, stambių—18,6%. Reiškia, per tris metus smulkių ukių dirvonų plotas sumažėjo daugiau trimis ketvirtadaliais, o stambių ukių dirvonai nesumažėjo ne puse. 1920 metais apskaitliavimas parodė, kad tais metais smulkiuose ukiuose gyvulių buvo mažiau negu prieš karę; arklių 13%, galvijų 22%, kiaulių 3%, avių 15%. Tuo tarpu dvaruose tais pačiais metais buvo mažiau arklių 57%, galvijų 57%, kiaulių 50%, avių 52%.

Iš pažymėtų skaitlynių, matyt, kad smulkusis ukis yra daug gajesnis už stambųjį, nes smulkusis ukis atsistato kur kas greičiau. Gyvulių nedateklius 1920 metais smulkiuose ukiuose ir dvaruose parodo, kad dvarai laike karės nusigyveno daugiau negu smulkusis ukis. Vadinasi, smulkusis ukis dar yra daug atsparesnis laike visokių perversmių.

Kad smulkusis ukis yra daug geresnis ypač Lietuvai už stambųjį, parodo ir kitų šalių pavyzdžiai. Danijoj ir Holandijoj, kur ukis augščiausia pakilęs, vyrauja tik smulkieji ukiai.

Taigi išvadžiojimai, kad bedalindami dvarus mes nusigyvenome ir padarėme daug nuostolių Lietuvai, gali but priimtini tik tiems, kuriems ne Lietuvos ir jos gyventojų reikalai rupi, o rupi tik dvarų neliečiamybė, kaipo pavienių nuosavybė. Beabejo dvarininkai ir kiti turtuoliai visuomet stengiasis įrodyt dvarų naudingumą, tačiau pats gyvenimas rodo visai ka kita.

* * *

Jei uzbono (kuriame tankiai stovi vanduo) dugnas prijuosta nuo vandens padugnių, lengviausia išvalyt pripylus pieno ir laikant tol, kol pienas prirugsta. Pienui surugus, reikia jį išpilt ir uzboną išmazgot šiltu vandeniu.

Korespondentams taisyklės.

1) Visi redakcijai atsiunčiami rankraščiai Redakcijos yra tvarkomi sulyg nuožiuros: perrašomi, taisomi ir trumpinami, arba nesunaudojami.

2). Prie kiekvieno rankraščio turi but pridėtas autoriaus tikrasis parašas ir adresas, apart pseudonimo, kurį autorius turi sau pasiskyręs.

3). Rankraščiai turi but rašomi rašalu, ir ant vienos tik lakšto pusės.

4-. Nesunaudojami rankraščiai yra grąžinami anttoriams, jei prie rankraščių yra pridėtas reikalavimas ir siuntimo apmokėjimui reikalingos markės.

5). Iškarpos iš angliškų, ar kitokių laikraščių, atsiunčiamos Redakcijai, turi but su laikraščio vardu ir laidos data.

6). Atsiunčiamos mašinėle rašytos kopijos, kurios nėra aiškios, yra sunaikinamos be grąžinimo tiesų.

"Amerikos Lietuvio" Redakcija.

Ką turi padaryt naujas seimas?

Praėjus rinkimams į Lietuvos seimą ir jam susirinkus pravartu pasisakyt, ko iš to seimo laukiama. Bendrai sakant, laukiama, kad naujo seimo pastatyta valdžia kiek galėdama rupintųsi prašalint vargus, stengtųsi pagerint gyvenimą. Beabejo, visų vargų iškarto pašalint negalima. Tam reikalingas be darbo, be didelių pastangų dar ir laikas Tačiau mes busime patenkinti, lengviau atsidusime, jei matysime, kad musų valdžia stengiasi iš vargų išbrist, jei bus daroma viskas kad musų didelius reikalavimus patenkinus.

O bendrai sutraukus tie musų reikalavimai toki:

Pirmas svarbus dalykas, nuo kurio priklauso musų šalies gyvenimo pagerinimas, tai greitas ir teisingas žemės reformos įvedimas. Tiesa, st. seimas priėmė žemės reformos įstatymą, kuriuo didelė dvarų žemės dalis nusavinama bežemių ir mažažemių naudai. Bet viena įstatymą išleist—kita jį vykint, gyveniman pravest. Jei žemės reformą vykint bus pavesta į netinkamas rankas, tai jos įvedimas bus vilkinamas, įstatymas bus stengiamasi apeit, dabar visokiais budais trukdomas ir galų gale iš žemės reformos išeis vieni niekai. Todėl mes ir norime, kad žemės reformos įvedimo darbas butų pavestas doriems, patikimiems žmonėms, kurie tikrai aprupintų bežemių ir mažažemių reikalus.

Su žemės reformos įvedimu ankštai surištas ir naujakurių klausimas. Nuo to, kiek valstybė padės naujakuriams savo ukius sutvarkyt, priklausys pačios žemės reformos įvedimo tikslingumas. Duodant neturtėliams pliko lauko plotus negalima reikalaut, kad tie nauji ukiai greit susitvarkytų, gavusius žemę patenkintų ir valstybei naudą neštų.

Besirupinant žemės reformos įvedimu, negalima pamiršt ir bendro žemės ukio atstatymo reikalų. Nuvargintas karės metu žemės ukis dar nespėjo atsigaut ir galutinai susitvarkyt. O ir aptvarkytas musų žemės ukis dar ilgus metus pasiliks žemiau stovėt už kitų šalių žemės ukį. Žemės ukio atstatymui ir pakėlimui musų valdžia privalės organizuot kuoplačiausią kreditą, kad suteikus jo ukininkams žemais nuošimčiais. Greitesniam žemės ukio pakėlimui reikės steigt kuodaugiausia žemųjų ukio mokyklų, reikės organizuot ukio paskaitas, kursus, parodas, ir tt. Šiems ir kitiems darbams atlikt reikės tam tikrų žmonių, specialistų. Čia vėl reikės steigt įvairias mokyklas, kuriose butu paruošiama statybos, kooperacijos, durpynų ir kitų naturališkų turtų naudojimo, balų nusausinimo specialistų, instruktorių, kurie padėtų valdžiai jos politiką įvykint krašto ukį atstatant

Labai opus pas mus miškų ukio klausimas. Jau dabar jaučiama miško medegos stoka, dėl kurios nusiskundžia daugiausia ukininkai. Miško naudojimas privalo but taip tvarkomas, kad pirmoje eilėje butų aprupinti ukininkai, paskui kiti krašto reikalai, o vėliau, kas liks, galima parduot užrubežin. Be to kertant miškus reikia rupintis, ir jo auginimu. Visi nenaudojami plotai, smiltynai, privalo but užveisti mišku.

Visų rušių kooperacija, kaipo turinti begalinę reikšmę šalies kilimo darbe, privalo but visokiais budais valdžios palaikoma ir remiama.

Mokesčių naštą ikišiol nešė daugiausia ukininkai. Ateityje mokesčiai privalo but taip sutvarkyti, kad juos mokėtų lygiai visi Lietuvos piliečiai. Be to jie turi but išdėstyti proporcionališkai—kas daugiau turi, tas daugiau moka.

Mokesčių palengvinimui ir valstybės įeigų padidinimui privalo but įvesti nekurių dalykų monopoliai. Tik šie vėl privalo but tvarkomi tinkamai, kad neišeitų taip, kaip su ilnų monopoliu.

Kadangi švietimo srityje mes esame atsilikę toli nuo kitų kulturiškų šalių, tai valdžia turi dėt kuodidžiausias pastangas, kad nė vienas priaugantis pilietis neliktų be mokslo, kad pradžios, vidurinis ir augštesnis mokslas butų visiems prieinamas, teikiant jį nemokamai, o neturtėliams duodant pašelpas. Pačios mokyklos privalo but taip sutvarkytos, kad jose neturėtų vietos jokia politika, kad jose butų auklėjamas valstybingumas, o svarbiausia, piliečių darbštumas. Kol neturėsime iš-

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Po mirčiai garsaus mokslininko Newton, atsižymėjo kitas garsus vyras Herschel. Jis pagerino teleskopą ir praleido savo gyvenimą tyrinėdamas dangiškus kunus, su dideliu pasišventimu. Jis pirmutinis žmogus, kuris surašė nebulas, besitveriančius pasaulius ir padalino juos į klesas. Jis padarė skirtumą tarpe tų, kurie erdvėse išrodo kaipo palši debesiai ir tarpe tų, kurie išrodo kaipo žvaigždės, turinčios aplink save debesiu dulkių. Jis manė, kad kokia nežinoma pajiega suka tas žvaigždes ir debesį dulkių, esančių apie jas, kad kada nors iš tų žvaigždžių ir debesių medegos susitvers nauji pasauliai. Herschel sulygindavo dangaus kunus su augalais, esančiais daržuose, vienus matė nokstančius, kitus žydinčius, kitus dar tik lapus leidžiančius. Taipgi jis suskirstė įvairias nebulas į savo klesas, lyg kad vienos noksta, kitos žydi, kitos dar tik prasideda tvertis. Vėliau prisidėjo su savo tyrinėjimais garsus mokslininkas francuzas, kuris matydamas nebulų besisukimą, pradėjo mąstyt, kad tą sukimąsi nekas kitas gimdo kaip tik pritraukimas didelių kunų prie savęs mažesniųjų, iš kurių kada nors gims nauji pasauliai, su saule, planetomis ir mėnuliais.

Mes jau kalbėjome, kad musų saulė su visa šeimyna savo planetų, keliauja per erdves. Kada ji taip keliauja, taip pat nėra tykumo ir kitose pasaulių sistemose ir besitveriančiuose pasauliuose, nebulom vadinamuose. Tas duoda mums priežstį manyt, kaip musų pasaulio sistema galėjo kada susitvert. Žmonės manydavo, kad erdvės pasaulio yra tuščiomis, bet toliaus vis tyrinėjant pasirodė, kad erdvės nėra tuščios, bet pilnos mažų krislų, kaip žemės dulkės, žvirgždai ir meteorai, per kuriuos keliaujančios nebulos vis darosi didesnės ir traukia viską prie savo didelio kuno. Traukimas mažesniųjų kunų prie didžiojo, per trynimą oro, jas uždega ir tokiu budu visas didysis kunas nebulos, per amžius dega. Viskas kas tik trinama, braukiama, padaro karštį ir ugnį. Taip kaip ir musų žemė eidama per erdves, užgauna kolionijas kabančių ore akmenėlių, mažų ir didelių, paverčia juos į puolančias žvaigždes. Mokslininkų tyrinėjimai pripildo kiekvieną nesupratimą pritinkamais paaiškinimais ir taip nustato žmonių supratimą apie saulės sistemą ir apie besitvėrimą naujų pasaulių, neapsakomoje tolumoje nuo musų žemės. Mąstant apie musų žemę ir jos sutvėrimą, žmonės, tyrinėtojai, mano kad ji kaip nors atplyšo nuo saulės ir su smarkumu pasileido į erdves. Kokis jos pavidalas buvo nuo kart, niekas nežino, bet manoma, kad jis nebuvo taip apvalus kaip dabar yra ir buvo degantis kamuolys, kaip kad saulė dabar, tiktai žinoma, daug mažesnė.

Pagal musų supratimą, žemė prasideda su žemės paviršium ir paviršium vandenų, bet iš tiesų ne taip yra. Prie žemės paviršiaus dar priguli apie 100 mylių oro, augščiau musų žemės esančio. Kada žmogus keliauja į viršų su lakunu, atranda, kad kuo augščiau keliasi, tuo oras skystesnis darosi. Nors žmonės neiškeliauja taip augštai kur oro nėra, betgi gerai patyrė ir keliaudami į viršų, kada oro skystumas pasidaro nepakenčiamas. Tas visas oras dar priguli prie žemės ir tik už šimto mylių augštumo galima sakyt, žemė baigiasi. Tas išrodo mums labai painu suprast, kodėl musų žemė prasideda daug augščiau negu mes manome. Mokyti tyrinėtojai atranda, kad musų žemė labai gilioje senovėje buvo labai karštas kamuolys degančių gazų. Kada kas labai karštai dega, viskas pavirsta į gazus; vanduo, akmens, geležis, ar kas tik nebutų ant žemės, viskas pavirsta į gazus, gazai gi atrodo taip kaip oras. Taigi nors paviršius žemės dabar yra ataušęs ir sukietėjęs, o musų oras yra skysti gazai, bet vis tiek yra dalis musų kietos žemės. Nors mes gyvename ant viršaus musų kietos žemės, ir plaukiojame ant vandenų, bet esame užkloti didelėmis jurėmis oro aplink visą musų kamuolį žemės. Šioje gadynėje žmonės laužo savo galvą kaip plaukiot po orą, kaip kad vaikščiojame ant musų žemės, arba plaukiojame ant paviršiaus jurių. Paukščiai lakstydami po orą be jokio galvosukio, nuo amžių mus tame dalyke pralenkia.

Ilgiems amžiams bėgant, didelės permainos buvo ant žemės. Kartą žemė išdavė nuo savęs šviesą, tai yra, kada ji degė kaipo gazų kamuolys, panašiai į musų saulę, kaip šmotas karštos geležies iš ugnies išimtas išduoda šilumą ir šviesą per nekurį laiką, paskui ataušus išduoda vien šilumą be šviesos. Ant galo nustoja savo šviesos ir šilumos. Taip atsitiko ir su musų žeme, kuri per amžius užgeso švietus ir jos paviršius ataušo, gazai pavirto į vandenis. Kad taip gazai keičiasi, tą galime mes persitikrint kvėpuodami ir leisdami savo kvapą tiesiok ant vėsaus stiklo, ant kurio tuojaus pamatysime, kad šilti gazai iš musų plaučių virsta greitai į rasą ir praskydę ima bėgt. Taip yra su kiekvienais atauštančiais gazais; visi jie pavirsta į vandenį ir bėga į apačią, todėl ne pats viršus gazų pasirodo atvėsusiu, bet jo apačia. Taip manoma ir apie atsiradimą musų žemės. Pirmiausia ataušus pluta karštų gazų su eile vandens ant viršaus, paskui eilė atvėsusio oro aplink. Netrukus vanduo pasidaręs iš gazų, virto į kietesnę medegą, pirmiausia gal į panašią kaip tirštas aliejus. Reikia prisimint ir tai, kad žemė, eidama per tas permainas, niekad nenustojo keliavus ir besisukus pati aplink save ir besisuka iki dabartinių laikų. Taipgi reikia primint ir tai, kad saulė niekad nenustojo traukus. Reikia atmint, kad saulė, traukdama prie savę paviršių žemės, apklota vandeniu, pakelia vandenis į viršų, kaip ir ištraukdama kabina ties vieduriu, bet atminus tą, kad musų žemė pati apie save sukdamosi ilgai nelaiko vieną savo šoną, atkreiptą į saulę, tad tas pakėlimas vandens ilgai nebuva ant vietos, bet tik tol, kol vilnis pereina per jos paviršių.

Kiekvienas mes, kurie buvome arti jurių, gavome matyt kaip jurių vanduo pakila ir kaip vėl nusileidžia toli nuo jurių krantų, tai yra saulės traukimas. Pirmos vilnys, kokias saulė kėlė ant žemės, negalėjo but vandens vilnys, nes esant žemei dar karštai, vandens negalėjo ant jos but. Vanduo buvo pavidale gazų, o pačios vilnys buvo neapsakomai baisios, kilančios iš sutirštėjusių gazų, panašių į medegą, kuri dabar verčiasi iš ugniakalnių ant žemės esančių, bėga upeliais iš gerklės ugnekalnio, atšala ir pasidaro kieta. Apie šitą laiką, kada žemė buvo tik sukietėjusi iš karštų gazų, besisukdama apie savo ašį, nudrėbė nuo savęs vieną ar dvi dideles vilnis sustingusios medegos, kuri nukrėsta atskirai į erdves, pradėjo pati apie save suktis ir pasidarė musų mėnulis, o vietos, iš kurių manoma tą sukietėjusią vilnių medegą atplyšus, dabartiniu laiku yra du dideli musų žemės vandenynai. Tada dar jie neprisipildė vandeniu, nes vanduo dar neturėjo vietos ant žemės, ir buvo tik gazai. Mėnulio medega, nuriedėjusi nuo žemės, netruko pasidaryt apvali, su pagelba žemės ir saulės traukimo, pradėjo suktis, atrado savo kelią, pasidarė apvalus ir keliauja netaip labai toli nuo žemės; apie tiek tolumo, kiek tolis dešimties kartų apie žemės kamuolį, tiek bus tolumo į mėnulį.

Nemuno Sunus.

---

auklėtų darbščių žmonių, tol musų šalis vargs.

Neprivalo but pamiršti ir socialės apsaugos dalykai. Valdžia turi pasirupint senelių globėjimu, steigiant jiems prieglaudas, aprupint mažamečius nuo darbo išnaudojimo, nustatyt, kur galima, darbo laikas ir tt. Čia įeis ir invalidų aprupinimas, duodant jiems tinkamą darbą, išmokinant amatų, steigiant dirbtuves ir tt. Gi kurie jokio darbo dirbt negali, neprivalo but išmesti gatvėn, o privalo but valdžios lėšomis išlaikomi prieglaudose.

Tautos sveikatos palaikymui privalo but organizuotas prieinamas medicinos pagelbos teikimas, sanitarijos ir nuo ligų apsisaugojimo žinių platinimas.

Bendra valdžios politika turi but tokia, kad šalyje butų auklėjama demokratiškumo dvasia, kad nebutų paminami laisvės obalsiai, kad piliečiai galėtų jaustis laisvos šalies piliečiais. Karės stovis neprivalo but įvedamas nėsant rimto reikalo ir nenaudojamas bent kurios partijos politikos palaikymui.

Šitokia bendrais ruožais turėtų but naujo seimo ir jo pastatytos valdžios politika. Mes esame tikri, kad šitokia valdžios politika, tikrai padėtų musų šaliai ir jos gyventojams iš vargų išbrist ir užimt tinkamą vietą kulturiškų valstybių tarpe.

Lietuvos Ukininkas.

ŠIAURĖS OCEANAS DAROSI ŠILTESNIS.

Žvejai pasakoja, kad dėl ne suprantamų priežasčių, šiaurės oceanas yra daug šiltesnis, negu buvo ikišiol. Kokios tame yra priežastys, ikišiol niekas dar ne patyrė.

Gulf Stream, imantis sau pradžią Meksikos įtakoj, ir tekantis per Atlantiką į šiaurės Europos krantus, ir pasibaigiantis šaltose bangose šiaurinio vandenyno, yra daug šiltesnis negu pirmiau buvo. Ledų kalnai praėjusioje vasaroje tirpo kurkas labiau negu seniau. Kur pirmiaus buvo matoma vien ledai, dabar jau yra matoma salos, kaip šiaurvakarinės Europos taip ir šiaurinės Amerikos pakraščiuose. Fokai, kurie tose vietose ikišiol gyveno, dabar yra dingę, nes vanduo jiems peršiltas.

Šiaurinėj Rusijoj ir Norvegijoj, tuomi patim metų laikų, žemė budavo uždengta sniego calunu. Tuom patim laiku šįmet, tose vietose sniego dar niekas ne matė, gi temperatura buvo gana švelni. Net ir Greenlandijos pakrantės, tolimoje šiaurėje, tuom laiku buvo liuosos nuo sniego. Šiaurinei Amerikai buvo šaltinis didelių šalčių ir sniego darganų—šalti vėjai nuo šiaurės oceano ir Greenlandijos, šį rudenį iš tos pačios pusės putė šiltesnis jurių vėjas, ir galima tikėtis, kad šiaurinėj Amerikoj šįmet bus švelni žiema.

Ekspedicijos, iškeliavusios gaudyt fokų, skelbia, kad labai mažai ledų pasitinka plaukiant net tokiose vietose, kur 81 laipsnis ir 29 minutos kelionės reikia iki žemės lygumai, ir, kad tose vietose ne surandama fokų nė pėdsakų, kur paprastai jų budavo daugybės. Vieton fokų, tulose vietose suranda ma daug silkių ir stintų, kurių ten pirmiau niekad nebudavo.

Tikint šitoms žinioms, ne parsieina stebėtis, kad tose vietose, ant musų sauszemio, kur pirmiau budavo didi šalčiai ir daugybė sniego žiemos metu, dabar žiemos buva labai lengvos. Tik pastebėt dar reikia, kad tose pačiose vietose, vasaros yra žymiai šaltesnės negu buvo pirmiau.

* *

Kad gerai išprosavot langų fėringes, ar megstines staltieses, reikia prosavot jas dvilinkas, pradedant nuo vidurio.

* *

Kad abrusai po išskalbimui gražiai išrodytų, išprosavojus juos nereikia sulankstyt, bet suvyniot, vidun įdėjus medinį volelį arba dudon susuktą laikraštį.

LIUOSOJI VALANDA.

Jaunimo skyrius

Vadovai.

(Sapnas)

Sulaukęs vakaro po kaitrios vasaros dienos, jausdamasis gerokai nuo darbo pavargusiu, nusirengęs atsiguliau lovon, ir sapnuoju:

Rodosi klaidžioju kokiuose tai nežinomuose kalnuose, tyruose. Kalneliai apaugę tankiais erškėčių ir kitokių dyglėtų medelių bei augalų krumukais, kurių šakos susipynę vienų su kitais. O tarpkalnėse, kur nėra susipynusių krumų, ten versmėtos pelkės.

Beklaidžiodamas, besikankindamas, vargais negalais šiaip bei taip pavyko užlipt ant labai augšto kalno, nuo kurio pradėjau aplink žvalgytis—išėjimo jieškot. Pasižvalgius iš dviejų šonų matėsi susipynę krumynai ir kalnai su pelkėtomis tarpkalnėmis. Iš trečiojo šono matėsi vien tiktai neužmatomos versmėtosios pelkės. O tik ketvirtan šonan pažvelgęs pamačiau toli, kokias tai lygumas su retesniais dideliais medžiais, už kurių matėsi žaliuojančios pievos ir per jas tęsėsi platus, lygus kelias.

Beklaidžiojant, pamačiau kelią, akys iš džiaugsmo prašvito ir leidausi eit tan šonan. Ėjimas buvo begalo sunkus; erškėčių šakos susipynusios užstojo man pirmyneigą. Kiek jiegų turėdamas, rankomis sau kelią prasiskirdamas lendu per jas, tan šonan, kur nuo ano kalno matėsi anas lygus, platusis kelias. Pavargau, bet vis nesustoju, vis kiek galint, surinkdamas paskutines savo jiegas, iriuosi. Besiirdamas išgirstu priešais save kokį tai kalbų klegėsį. Nusidžiaugiau ir tarytum kas jiegų butų pridavę. Tankynės krumynų darėsi jau retesnės. Randuosi jau netoli anų retujų medžių. Klegėsis vis girdisi aiškiau ir aiškiau. Girdisi iš jo jau ir atskiri, nuolatos kartojami žodžiai: "Eikite šen, paskui mumis, o mes jus išvesime ant tikrojo, tiesaus kelio" Supratau, jog tai burys kokių žmonių klaidžioja po šiuos tyrus, kaip ir aš pats. "Jie gal kokių vadovų vedami irgi eina ant ano platausiaus kelio"—pamaniau ir skubinausi ton pusėn, iš kurios girdėjosi anas klegėsis. Pamačiau didelę minią, abiejų lyčių ir įvairiausio amžiaus žmonių sekant paskui kelis tokius pat žmones, kurie save vadovais vadinasi, šaukė minią sekt paskui juos, žadėdami išvest iš tyrų ant lygaus kelio, tiesaus kelio. Kaip aš nustebau pamatęs, jog žmonės iš tos minios, kas kaip galėdami, iškirsdami krumynus ir nuvalydami šakas, darė tiems savo vadovams kelią, patys nepaisėdami—lysdami per tankynes. Sustojęs žiuriu ir stebiuosi, kad tie vadovai ne ton pusėn žmones veda, kur žaliuojančios pievos ir anas kelias matėsi, bet šaukė ton—kur aš nuo ano kalno mačiau neužmatomas tyrynes ir versmėtasias pelkes. "Ir kurgi jie eina?"—pamaniau sau. Užtėmijo mane vadovai ir ėmė šaukt:

—Nelaimingas paklydėli! Ko lauki stovėdamas ant krašto prapulties? Eik, sek paskui mus, o tik mes išvesime iš šių tyrų, ant kelio, į laimės šalį "Ir kokio jie ten kelio eina jieškot į tą kraštą vien nepereinamų, versmėtų pelkių ėsama?"—pamaniau sau.

—Tu abejoji apie musų teisybę? Nelaimingas esi! Prapulsi versmėse, kuriosna per savo aklumą įkrisi, įkrisi, jeigu musų balso neklausysi.

Tuos žodžius užbaigę, pakreipė savo žingsnius ton pusėn, iš katros aš per tokį vargą į čia buvau atsiiręs.

—Ne į tą kraštą jie jus veda. Ten nėra kelio, vien tik nepereinamos pelkės—pastebėjau aš miniai.

Minia sujudo. Ant daugelio veidų apsireiškė neapykanta manęs link ir pasigirdo tarp jos šnibždėsis: "Atskalunas".... "Paklydėlis".... "Prieštarauja musų vadovų teisybei". Tuomet vienas iš vadovų atsigryžo į mane ir rusčiai suriko:

—Atsitrauk, atskalune, paklydėli! Neskiepyk abejonės musų minioje! Tik kas seks paskui mus, tas pateks ant tiesaus kelio į laimės šalį!

Minia sušnairavusi, puolėsi ant manęs šaukdama:

—Paklydėlis! Atskalunas! Nepaleiskime jį!...

Aš lyg nusigandęs atbudau iš miego ir, klausausi. Viskas tyka, ramu, išskyrus laikrodį, kuris vienodai laiko sekundas skaitė.

Jonas Širšukas.

Geležėlė.

Kapitonas Vaičiunas nepasijuto, kaip per dvidešimtį minučių prašvilpė septynis tukstančius—kišenius tuščias, nors padegk! Lošėjai toliau varė geležėlę, o jis, sėdėdamas už jų nugarų, nemielaširdingai sau išmetinėjo: ir reikėjo vilktis į tą prakeiktą kliubą! Taupė, taupė, gavo atostogas, rytoj sau važiuotų ir še, kad nori! Kur dabar su tuščiu kapšiu? Šlifuok visą mėnesį miesto akmenis. Tfu! Prakeikta geležėlė! Sukusė biesas paskutinį vakarą vilktis į kliubą! Reikia, mat, dar kitus septynis tukstančius išlošt—atostogos linksmesnės bus!....

—Nu, ir sekasi!—sušuko keli balsai.

Kapitonas Vaičius pakėlė galvą, banką laikė majoras Zakarevičius. Ant stalo gulėjo tukstantinių kruva.

—Daktarui korta,—pasakė majoras.

—Bankas!

Daktaras pralošė. Užsimokėjo.

Kapitonas Vaičiunas krimstelėjo trumpus usukus ir piktai pažvelgė į daktarą—daktaras nuėmė paskutinį Vaičiuno banką ir jam reikėjo atsitraukt nuo stalo, nebuvo kuo lošt:

—A, gerai! Nekišk nosies! Žinosi!

—Tardytojui korta.—vėl pratarė majoras Zakarevičius.

—Bankas!

Vėl pralošta.

Kapitonas Vaičiunas galvojo:

—Kad tas prakeiktas eskulapas netutų mušęs man kortą, kaip tik eitų mano bankas. Čia, vyreli, milijonai!... Su tokia kruva palauk! Auto nusipirkčia, vilą, puikų arabą... Geras daiktas geležėlė! Pasėdėjai valandėlę ir milijonierius!

Majorui Zakarevičiui tikrai sekėsi—apvarė aplinkui, mušė šešias rankas. Antras tuzas.

Kapitonui Vaičiunui ant veido raumenys drebėjo, drebančios akys, įsmeigtos į pinigų kruvą, nemirkčiojo—jam vis rodėsi, kad čia eina jo bankas, jis lošia, o ne majoras Zakarevičius.

Kuomet daktaras praleido savo ranką ir banką mušt reikėjo tardytojui, kapitonas Vaičiunas stryktelėjo ir sušuko:

—Dedu milijoną!

Lošėjai sukvatojo:

—Kažin ar kapitonas ant galvos tiek plaukų turi?!

Juokas pažadino Vaičiuną—jis truktelėjo visu kunu, karčiai suraukė veidą ir beveik tekinas spruko iš kliubo, keikdamas save už praloštus tukstančius.

Sekmoji Dienas.

P. Vaičaičio Sonetas.

Jau ne atsimeni, skaisčioji,
Laimingas praeities dienas,
Kada, lelija žydinčioji,
Išreikšdavai mintis kitas;
Kada iš daugelio vaikinų
Skaisčių, gražių kaip obuoliai,
Tik mane vieną, o mergina!
Tik mane vieną tu matei.
Dabar ne taip: jau tau patiko
Didžturčio, senio kosuliai,
O meilė manęs jau atliko—
Tau reik kitokio—prie skatiko.
Na, imk apgauk jį taip lengvai,
Kaip mane jauną apgavai.

Pranas Vaičaitis.

Narsiai kovojo vaikinas,
Bet myriškas kardas jį kirto;
Jį priėmė žalias žolynas,
Kada jis be žado parvirto.
Plauja drąbužį jo lytus,
Ir varnos akis jo kapoja,
Ir vėjas kas vakaras, rytas,
Išblyškusį veidą bučiuoja.
Motiną turi vaikinas,
Tėvelį ir mieląjį brolį....
Bet ilsis' čia vienas vaikinas,
Vienas, vargo nuneštas į tolį.

Erckmann - Chatrian.

UŽNEMUNĖS ŽYDAS

Trijų veiksmų drama.

Sulietuvino **A. Blažys.**

(Tąsa)

kis, Mačy... Tas užmigdymas, tai yra velnio išmislas... gali žmogus išpasakoti savo paslaptis. (Juokiasi). Reikia buti gudrium... Nereikia kišti savo kaklo kilpon... (pasityčiojančiai juokiasi). Tu dar sulauksi senatvės, Mačy, ir liksi teisingiausiu žmogum apylinkėje; dar tu išvysi savo vaikų vaikus laimingais ir jie uždės gražų paminklą ant tavo kapo su aukso parašu. (Tyli). Viskas gerai pra ėjo!... Tiktai, kad tu klejoji, o Katryna čiauška kaip šarka gydytojui ir kitiems, geriau miegok ant viršaus, įsidėjęs raktą kišeniuje. Lai sienos klauso, jei nori. (Pasikelia). O dabar, reikia suskaityti žento pinigus... nes jis mane myli... (Juokiasi). Jis pateisis vuošvį, kuomet vuošvis kiek perdaug įsitraukęs kalbės nesamones... Ha, ha, ha! tai gudrus gyvatė, tas Kazys. Tai ne Glukovskis, kuris ir neprigirdėjo ir neprimatė, kuris rašė protokolus nuo pusės sieksnio, o nieko nepasakė. Kazys žinotų kaip surasti pėdsakas. Pirma karta, kaip tik aš jį išvydau, tariau sau:—Tu busi mano žentu... ir jei žydelis prisikeltų iš numirusių, tu pasiųsi jį atgal pragaran! (Rimtai užsimąsto, eina prie stalelio, sėda, atidaro stalčių, išsitraukia skurinį krepšį, pilną auksinių, išberia juos ant stalo ir pradeda skaityti povaliai, kraudamas į kruveles. Visa tai atlieka su kaž-kokiu iškilmingumu. Laikas nuo laiko sustoja skaitęs, paima aukso pinigą, atydžiai apžiuri ir sveria ant galo piršto. Tyliai). Trys tukstančiai... (skaitydamas kruvas). Taip, trys tukstančiai... gražus kraitis Onytei... Ha, ha,ha! malonu girdėti jų skambėjimą... Žandaras bus užganėdintas. (Pastebėjęs seną pinigą). Tai senas auksas... (žiuri prieš žiburį). Tas dar užsilikęs iš žydo krepšio... Tas krepšys atnešė mums ne maža naudos. (Svajodamas). Taip... taip... be jo karčiama butų neišsimokėjus... Artinosi galas... Aštuonios dienos vėliau atvyko ipotekos valdininkai... Bet mes turėjome užtektinai pinigų, taip vadinamų dėdės Martyno palaikų. Žydo krepšys mus pastatė ant kojų... jei Katryna žinotų... Vargšė Katryna!... (Žiurėdamas į kruvas). Trys tukstančiai.... (Girdėtis varpelis). Tai maluno varpelis.... (Šaukia). Mykolai.... Mykolai! (atsidaro durys, įeina Mykolas su kalendoriu rankoje).

VI.

MAČYS IR MYKOLAS.

M y k o l a s. Ponas mane šaukiate?

M a č y s. Ar yra kas malune?

M y k o l a s. Ne, visi išėjo bažnyčion ir malunas yra sustabdytas.

M a č y s. Aš girdėjau varpelio skambėjimą... Tu buvai karčiamoje?

M y k o l a s. Taip, bet aš nieko negirdėjau.

M a č y s. Tai keista... man rodėsi... (Deda savo pirštą prie ausies. Į šalį). Man vėl pradėjo ausyse užti. (Mykolą). Ką tu veikei svetainėje?

M y k o l a s. Skaičiau Vilniaus kalendorių.

M a č y s. Pasakas apie velnius?

M y k o l a s. Ne, tamista, skaičiau apie vieną keistą atsitikimą—kaip tulame sodžiuje, Kauno rėdyboje, plėšikai buvo susėlti praėjus dvidešimts trims metams nuo papildyto apiplėšimo. Prirodymui tos piktadėjystės buvo surudijęs peilis, kurį atrado gelžgalių kruvoje. Visa plėšikų šeimyna, tėvas, du sunus ir dėdukas tapo suimti, nuteisti ir vienas šale kito pakarti... žiurėk... (Duoda kalendoriu).

M a č y s (staigiai). Gerai... gerai... Geriau skaityt tum velyk mišių maldas... (Mykolas išeina).

VII.

MAČYS VIENAS, VĖLIAU KAZYS.

M a č y s (traukydamas pečius). Apie žmones pakartus po dvidešimts trijų metų iš priežasties seno peilio!.... Kvailiai... reikėjo padaryt kaip aš... nepalikti prirodymo. (Vėl skaito pinigus). Čia yra penki tukstančiai... lygiai tiek... viens... du.... trys... (Paskutinius žodžius taria negirdimai. Paima pinigus ir deda atgal į krepšį, kurį rupestingai užriša). Jiedu turės progos buti laimingais!... Man niekas nedavė tokių dovanų. Man prisėjo visus juos uždirbti, grašis po grašio. Ant galo tik žydo krepšys padarė kiek geresnę pradžią. Paskui jau jie rinkosi lengviau. (Atsistoja). Dabar viskas tvarkoje (Barškina langan ir žiuri. Tyliai). Kazys... (garsiai). Eikš vidun, Kazy. (Eina prie durų. Kazys atvyksta).

K a z y s (sveikindamasis). Na ką, tamista jaučiaties geriau?

M a č y s. Neblogiausiai. Klausyk, Kazy. Aš kątik suskaičia , Onytės dalį.... kruvą gražių, žibančių auksinių! Visuomet smagu skaityt pinigus, žarstyti gražų, žibantį auksą, nežiurint, kad jį reikės atiduoti. Prisimeni darbus, tą dorą triusą: gerą laimę. Taip sakant, prieš tavo akis praeina jaunystės dienos, manai, kad visa tai tavo vaikų naudai. Tas sujudina ir džiugina tave.

K a z y s. Aš tamistai tikiu, ponas Mačy, tik teisingai uždirbtas auksas neša naudą, it gera sėkla, kuri auga ir išduoda gerus vaisius.

M a č y s. Taip lyginai ir aš maniau. Žmonės buna laimingais, kuomet sėja gerą sėklą derlingon dirvon.

K a ž y s. Tamistos pageidaujate, kad mes padarytume šiandien raštus?

M a č y s. Juo greičiau — juo geriau! Aš niekuomet neatidėlioju reikalų. Aš neapkenčiu žmonių, kurie visuomet svyruoja, negali nuspręsti. Kartą sutikta, tai nėra reikalo atidėlioti iš savaitės į savaitę, tas tik rodo stoką valios. Žmonės privalo turėti daugiau tvirtumo.

K a z y s. Aš nieko geresnio negaliu reikalauti, bet tik manau, kad panelė Onytė...

M a č y s. Onytė tave myli... mano žmona taip-gi.

K a z y s. Labai malonu tai girdėti.

M a č y s. Taip, padarė raštus, galėsite rengtis prie vestuvių.

K a z y s. Niekas negali suteikti man daugiau džiaugsmo.

M a č y s (šypsodamas). Jaunystės dienos buna tik kartą gyvenime, reikia naudotis jaunyste. Dabar dalis yra prirengta, manau, kad tamista busi užganėdintas.

K a z y s. Tamista žinote aš nėsu daug vertas. Aš neatnešu...

M a č y s. Tamista atnešate savo gerą pasivedimą, narsumą ir savo tarnystą. Kitus dalykus aš aprupinsiu. Tamista turite padaryti man tik vieną prižadą.

K a z y s. Kokį prižadą?

M a č y s. Jauni vyrai dažnai turi didelių siekių, jie nori iškilti augščiau, ir tas pilnai suprantama. Aš reikalauju, kad nežiurint nieko, tamista pasiliktum musų sodžiuje, iki Katryna ir aš gyvensime. Mes turime tik vieną dukterį, kurią mylime kaip savo akis ir atsiskirti su ja—mums plyštų širdis.

K a z y s. Man niekur nebus geriau kaip tamistų šeimynoje ir...

M a č y s. Prižadėkite man, kad jei tamista paskirtų kur kitur tarnauti, jus liksite čionais.

K a z y s. Taip.

M a č y s. Jus duosite man savo garbės žodį?

K a z y s. Man to ir užtenka, aš pilnai užganėdintas (Į šalį). Tas man butinai reikalinga. (Garsiai). O dabar apkalbėsime kitus dalykus. Tamista vėlai atėjote šiadien. Onytė laukė, bet pagalios...

K a z y s. Tai nuostabus dalykas, kokis dar man niekuomet neatsitiko. Įsivaizdinkite sau, kad aš skaičiau protokolą nuo penkių iki dešimtai. Laikas bėgo... Juo daugiau skaičiau, juo labiau buvo žingeidu.

M a č y s. Kokį protokolą?

K a z y s. Kaslink užmušimo žydo ties didžiuoju tiltu. Andrius papasakojo apie šią žmogžudystę užvakar vakare. Man įdomu buvo žinoti apie tai. Labai keista, kad nieko nebuvo susekta.

M a č y s. Be abejonės... be abejonės...

K a z y s (su pasigėrėjimu). Tamista žinote, kad papildžiusis šią žmogžudystę turėjo but vikrus šelmis! Nežiurint, kad visa apylinkės policija, visi žandarai buvo suvelti ant kojų, kad buvo visur išjieškota, iškrėsta, išklausinėta, nesurasta nė mažiausio prirodymo, jokio pėdsako Skaitant tai aš vis labiau stebėjausi.

M a č y s. Tiesa, tai buta ne durniaus.

K a z y s. Ne durniaus!... Tai buta stebėtinai sunanaus ir apsukraus žmogaus.

M a č y s. Tamista taip manote?

K a z y s. Aš neabejoju. Kuomet mažiausiuose dykuose galima rasti daug pėdsakų ir budų prasikaltėlių susekimui ir taip mažas skaičius sugeba išsisukti nuo teismo, pasislėpti tokią žmogžudystę papildžius galėjo tik ne labai nepaprasto gabumo žmogus.

M a č y s. Klausyk, Kazy, tamistos žodžiai rodo, kad tamista turi gerą galvą. Aš visuomet maniau, kad tai turėjo buti žmogus tukstantį kartų vikresnis savo blogam darbe už visus žandarus, nes mokėjo pasislėpti ne tik nuo policijos, bet ir nuo visų žmonių.

K a z y s. Tai aišku.

M a č y s. Taip... Ir paprastai piktadėjai, papildę vieną piktadėjystę, kuri pasiseka, negali susilaikyt nuo kitos, trečios, kaip kad lošėjai iš pinigų. Jį gundo lengvas uždarbis, lobis be sunkaus darbo, iki jis pakliuva. Aš manau, kad tai reikia labai tvirto žmogaus, kuris galėtų susilaikyti po pirmam pasisekimui.

K a z y s. Tas tiesa, jis turėjo susilaikyti nuo panašių bandymų. Kas mane labiausiai stebina, tai kad niekuomet neatrasta žydo lavono. Žinote kokia mintis man užėjo?

M a č y s. Kokia mintis?

K a z y s. Tuose laikuose buvo keletas pečių paupy-

(Daugiau bus)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE,
KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80
pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00
Į SAVAITĘ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Max Panteleev, baritonas

Rusų Operos Choras Išgirtas.

Yra labai retas nuotikis, kad operų choras butų laikraštininkų išgirtas. Bet rusų operos choras, kurie pasirodys Worseterio Teatre ketverge, pėtnyčioj ir subatoj, jau ne sykį buvo augštai reklamuojamas.

Kuomet kompanija buvo San Francisco pereitą žiemą, Redfern Mason, geriausias kritikas, pasakė taip—"Netik artistai užsitarnauja pagyrimą. Choras yra stebėtinai geras. Jie suteikia pavyzdį kitiems. Jie tikrai losia; nestovi kaip prikimšti, bet yra gyvi žmones."

Šioj demokratiškoj organizacijoj choro nariai yra skaitomi lygiais su gabiausiais artistais. Toliau, chorui yra paskirstytos įvairios rolės, kad, nelaimei atsitikus, bile-kas gali užimt svarbiausią rolę į minutą laiko.

PEARL QUEEN

KONCERTINOS

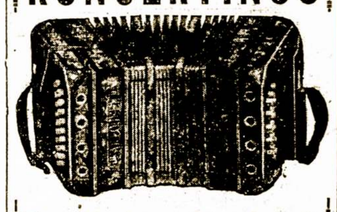

Yra geriausios; rekomenduota ir vartota geriausių koncertinos muzikantų ir mokintojų.

Mes taipgi turime visokios rušies kitų muzikališkų instrumentų. Parsisiųskite musų katalogą dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
4639 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
(48—3)

PIRMAS LIETUVIŠKAS GRABORIUS

Motiejus Čirvinskas

340 HARDING ST.
Telefonas Park 4156.

Parsiduoda NAMAI—FARMOS!!

3 šeimynų namas, gesas, karštas vanduo, skalbyklos, maudyklės, kieto medžio florai. Kaina $5,600.

3 šeimynų namas, gesas, elektra, maudyklės, 7,000 pėdų žemės. Kaina $6,800.

Hamilton — 3 šeimynų namas su visais įtaisymais, 18 kambarių. Kaina $12,000.

Arti Esther st. vienos šeimynos namas, 7 kambarių, elektra, maudyklės, 12 medžių vaisingų, 10,500 pėdų žemės. Kaina tik $3,900.

Su visais reikalais kreipkitės pas mane, taipgi su afidavitais, kurie norite parsitraukt savo gimines iš Lietuvos. Neikite pas svetimus, aš padarysiu kuogeriausiai ir mano užtvirtinimas bus dėl naudos jusų. Mano užtvirtinimas yra geras ir kurie per mane buvo užtvirtinti dokumentai, išsipildė labai gerai.

JONAS BUROKAS,
Notarijušas ir Agentas,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA

MALKOS specialei maža kaina dėl vienos savaitės. Kaštano, Klevo ir Aržuolo malkos parsiduoda žemiausia preke. Visai sausos, 4 pėdų ilgio, ar supiaustytos, šią savaitę parsiduoda. Ateikite pažiurėt. Sena, ištikima

WASHINGTON WOOD CO.,
161 Washington st. arti Lamartine st.
Tel. Park 2815.

LIETUVIAI IR LIETUVAITĖS!

Šiuomi turiu sau už malonę pareigą pranešt, kad musų krautuvė yra viena iš puikiausių; ir naujausios mados visoki aprėdalai, kaip vyriški taip ir moteriški. Pas mus visada randasi ankstyvesnės mados aprėdalai. Jau pradedam rengtis prie KALĖDŲ SU DOVANOMIS. Kviečiame kiekvieną atsilankyt.

Brangus lietuviai, kam duot svetimtaučiams uždirbt, jeigu yra lietuviška krautuvė, kur liuosai savo prigimtoj kalboj galima susikalbėt. Pas mus visi aprėdalai daug pigiau ir geresni negu kur kitur.

Mes užlaikome vilnonių Jekių, Sveterių, Pančekų, Marškinių viršutinių ir apatinių, Kaklaraiščių, Šalikų, Pirštinių, Skepetaičių, gražiai sutaisytų dėžutėse Lietsargių, Marškinių darbinių, Guzikų visokios rušies, Gaters ir šiaip visokių daiktų, kokių tik tamstoms reikalinga apsirengimui.

Taipgi moteriškų visokios rušies audeklų, Vilnonių, Šilkinių, Marškoninių, Abrusų, Staltiesių, lovoms Užtiesalų, Marškinių, Pančekų Vilnonių, Šilkinių, Bovelninių, Kepurių, Vielų, Bathrobė Setų, Kamonų, Vesčių, Dresių, taipgi pasiuvam visokių drabužių visokios mados, del didelių ir mažų. Turime mergaitėms ir vaikams visokių aprėdalų: Svederiukų, Beibių sets, kaip tai: Kepuriukių, Blanketų užtiest vežimiuką, Jakietukų, Leišų, Kaspinų. Visokių daiktų galite gaut kas reikalinga apsirengimui dideliame pasirinkime.

KAS TIK ATSILANKYS PAS MUS SU PIRKIMO REIKALU, VISIEMS BUS TEIKIAMOS GEROS IR NAUDINGOS DOVANOS.

JULĖ STOŠKIENĖ,
10 Millbury st., Worcestery.

Užkietėjimas, diegimas, mėšlungis ir kiti vidurių suirimai niekuomet nekankina šitos laimingos šeimynos.

BAMBINO

Valsbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure

greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudikį ir motiną pralinksmina ir užganėdina.

Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš labaratorijos.

Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

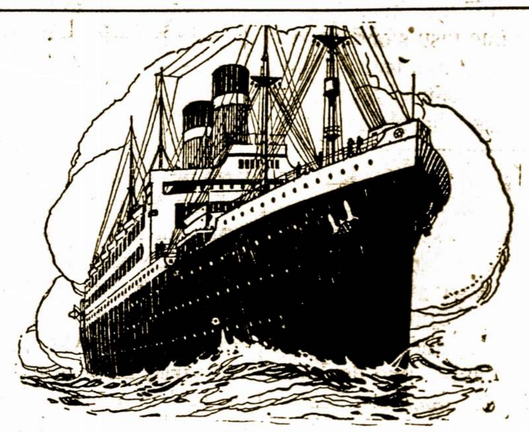

KALĖDINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ.

Atmintis mylimųjų Tėvynėj, yra stipri širdy svetimgimių. Jei nutarei aplankyt mylimuosius, nudžiuginsi juos atvykdamas ant Kalėdų. Be to, turėsi puikią kelionę.

Ekskursija bus padaryta viena iš geriausių ir greičiausių S. V. valdžios laivų, S. S. America, Gruodžio 13. Visi parankumai bus suteikti. Ekskursiją prižiurės gerai žinomas lietuvis p. A. C. Rypkevičia, iki pat Kaunui.

Laivai perveš iš New Yorko tiesiai į Bremą—geležinkeliu į Kauną per Eitkunus.

TREČIOS KLIASOS KAINOS:

į Bremą	$103.50	Per Cherbourg:	
į Kauną	$105.15	į Kauną	$100.20
į Vilnių	$105.30	į Vilnių	$100.40

PRANCUZŲ VIZOS NEREIKIA.
Pasiųskit kuponą dėl informacijų apie šią kelionę.

REIKALAUK KNYGOS
Rašyk šiadien del pilnų informacijų. Dasižinokite apie gražius Suv. Valstijų laivus, plaukiančius į Europą. Jokių už tai pareigų neturėsi. Pasiųsk blanką šiadien.

Informacijų arba laivų išplaukimą ir laivakortes reikalaukite adresuodami:

UNITED STATES LINES
Moore and McCormack, Inc.,
Roosevelt Steamship Co.,Inc.
45 Broadway, New York City
110 S.Dearborn St.Chicago,Ill.
92 State St., Boston, Mass.

Informacijų Blanka į U.S. Shipping Board, Passenger Dept., 823LZ 45 Broadway, New York, N. Y.

Malonėkite prisiųst man jusų knygutę veltui del autoritetingų faktų apie kelionę. Taipgi pilnas informacijas apie S. V. Linijos laivus į Europą ir iš anksto apmokamus keleivius.
Mano vardas .....
Gatvė ir numeris .....
Miestas ..... Valstija.....

Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD.

PAJIEŠKOJIMAI:

PAJIEŠKAU sesers sunaus Jono Striuko iš Debeikių valsč., Pažerės vienkiemio. Turiu svarbų reikalą meldžiu atsišaukt.

K. Silinis,
146 Weeger st., Rochester, N. Y.

ANT RANDOS.

ANT RANDOS geras kambaris del vieno arba dviejų vyrų. Kreipkitės —
161 MILLBURY STREET,
WORCESTER, MASS.

FELJETONAS.

"Inteligentas."

Senoje gadynėje, viename margame mieste gyveno "inteligentas". Buvo tai žmogus beveik toks kaip ir visi kiti. Turėjo dvi kojas ir abi jos galuose buvo užsirietę. Turėjo dvi rankas, galuose suskilusias į penkias dalis, ir skrybėle pridengtą galvą. Nosis buvo irgi tokia kaip ir visų, tik ji buvo labai smarki, nes upui užėjus valdydavo galvą, versdama ją užpakalin ir pati lipdama labai, labai augštai, tankiai net augščiau už triobų stogus. Ir dėl tokios nosies kiauliškos gaspadorystės, "inteligentui" nekartą parsieidavo labai daug nukentėt, o ypač kada jis eidavo "an spaciero". Budavo, kol eina išilgai gatvę, viskas gerai, bet kaip tik prieina prie skersinės—bėda. Tuojau, žiurėk, nosis ir užsikabino, tai už vieno, tai už kito drato. O tie dratai buvo pavidale tai visokių žodynų, tai kalbos ir rašybos žinojimo, tai mokslo šakų, tai.... Et, kur čia viską ir supasakosi. Žodžiu sakant, buvo visokių nelaimių. Ir dar nebutų buvę taip blogai, kad tokioms nelaimėms atsitikus, niekas nebutų matęs. Bet kur tau! Kaip tik nosis kur užsikabina, tai žiurėk, antroj pusėje gatvės stovi koks "hamas", žiuri ir juokiasi. Piktumas budavo tokiuose atsitikimuose, ne apsakomas.

Akis jis irgi turėjo dvi, bet jas nuo visų slėpdavo dideliais ir sunkiais "storm windows". Viršutinę lupą jis puošdavo kupsteliu dar nesubrendusių plaukų, o apatinę slėpė milžiniškai didelėje barzdoje, susidedančioje iš pusšešto plauko. Su barzda ir gi atsitikdavo ne viena kiaulystė, išėjus "an spaciero". Budavo, kaip eina pavėju, tai vėjas kaip pagaus jį nešt pirmyn, tai rodydavosi, kad ims ir nuneš kur į Ameriką, ar kitur o kaip parsieidavo eit prieš vėją tai vėl bėda: vėjas išskečia kaip lęnkų ereliо sparnus, ir stumia atgal taip, kad nė žingsnio pirmyn! Dar atgal kokį žingsnį reikėdavo pažengt, kad ir labiausia nenorint.

Tokių aplinkybių verčiamas jis turėjo pasiskirt savo "spacierui" kitą laiką, o laikas patogiausis buvo tai po vidurnakčiui, pasibaigus gaidžių koncertui; tuom laiku, kaip tai Dievo yra surėdytą, visada vėjas nueina "an otpočinko". Tada jis ir naudojosi laiko patogumu, nes viena, vėjas jau miegojo, o antra, gatvės budavo aptuštėjusios, tai mažiau rasdavosi liudininkų, nosiai nuvedus prie kokios nelaimės. Bet nosis paprastai ant jo "bosavo" ir galvą vertė augštieninka, ir pati lipo kuoaugščiausia.

Eidamas "an spaciero" jis buvo labai atsargus, kad ne užmynus kokią varlę, kuriomis jam išrodė kiekvienas pasitinkamas "hamas", tad kojas dėstė atsargiai, lyg artistas mindamas molį lipdymui motiejukų. Pasitinkant iš gaidžių koncerto einant kokį "grinorių" jis greitai nuleisdavo žemyn galvą (žinoma, kartu ir savo "bosą" nosį), kad per "storm windows" neparodžius savo akis, kadangi tai buvo žmogystos ne "inteligentiško stono", ir užtai nevertėjo jiems savo akis parodyt.

Kada kartais pasitaikydavo pavargt apytuštėse miesto gatvėse begramboliaujant, tai atsirasdavo noras biskutį pasilsėt. Pasilsiui vienatines vietas jis rasdavo tik ties restauracijų langais, ant kurių buvo prikrauta ne mažai "pajų", "blynų" ir "bincų". Čia jis pasilsėjęs kiek reikiant, eiadvo ties langais krautuvių, kuriuose buvo pridėta daug apatinių moteriškų drabužių. Čia tai jis ilgiausia silsėdavosi, žiurėdamas labai atydžiai į tuos baltinius, kurie turi tris galus, ir visuose trijuose yra skylės. Po visų šitų pasismaguriavimų, jis eidavo namo apie šeštą valandą ryto, su tokiomis pat procesijomis, kaip kad išėjęs iš namų ėjo.

Šiaip jis savo prakilnų gyvenimą vedė labai punktuališkai. Eidavo gult anksti rytą ir miegodavo tik iki dvyliktai valandai vidurdienio ir tada keldavo. Atsikėlęs nusiskusdavo žandus ir eidavo valgyt "pajų" su "blynais", o kartais ir "bincų". Paskui eidavo namo ir per kelias valandas rašė. Rašyt jis labai gerai mokėjo, ir rašė taip kaip ir visi 'garsųs" raštininkai, tą pačį, kas kitų jau yra parašyta, atydžiai viena akia žiurint į angliską laikraštį, kita į Lalio žodyną. Prie galo tokių raštų jis visada atminlavo, kad vieton tikrojo autoriaus parašo, reikia parašyt savo vardą, ir prie jo pridėt dvi nereikalingas raides. Skaitymais jis labai retai kada užsiimdavo, užtat skaitymas ne pergeriausiai jam ir sekdavosi, nes tankiai, jei mėgino skaityt, tai išsiskaitydavo tą ko nėra parašyta.

Pabaigęs rašymą per porą valandų laikė atrakintas duris ir priimdavo nuo "grinorių" pinigus. Ėmė juos labai atsargiai, atydžiai apsiskaitydamas, kad nepaimt permažai. Pinigus ėmė visokius: baltus, žalius, raudonus ir kitokius, be skirtumo ir be mažiausio užsirustinimo, kad duodantieji už priėminą ne pabučiuoja ranką. Tuomi jis mandagume skyrėsi nuo bilekokio "probaščiaus", kuris viena ranka ima, o kitą laiko atkišęs tiems duodančiojo lupomis, kadangi "grinorius" savo lupomis gali suteršt "inteligentišką" ranką.

"Priėmimo" valandoms pasibaigus, jis duris vėl užrakindavo ir eidavo į "muvingpikčius". Ne, jis neidavo, nes turėjo savo, ir jie nieko jam nekainavo, kadangi užtekdavo tik šale pečiaus ant kedukės atsisėst ir dručiai užsimerkt, o "pikčiai" jau ir šokinėdavo. Serijos pasirinkt jam nesiduodavo, bet dykai rodydamosi buvo gana užganėdinančiomis.

Toki "muvingpikčiai" susidėdavo iš trijų dalių. Pirmoje rodėsi reginys, kuriame aiškiai buvo matoma, kaip "ofisas pilnas pacientų". Visi jie atvaizdino kokius tai "grinorius," vienplaukius, su nedrasiomis akimis, suklaupusius prieš jį ir nedrasiai pasakojančius, kad jis yra "išražavęs". Kita dalis jam perstatydavo tik vieną ypatą, kaszinkokį redaktorių, stovintį prie jo išsižiojusį, ir betrokštantį raštų. Trečia ir paskutinė dalis atvaizdindavo didelį žurnalistą. Buvo aiškiai matomas nepažįstamas žmogus nežinomo "stono," kuris nieko neveikė, tik sėdėdamas rašė ir rašė į laikraščius ir žurnalus, ir vis garsiai rėkė: ar matote? ar girdite? Žiurėkite! Matykite!

Pasibaigus "muving pikčių" ceremonijoms, laiko dar biskutis budavo atliekamo, tada jis iš po lovos išsitraukdavo trylikos metų seną "Keleivį", kelis kartus jį perskaitydavo, ir atydžiai suvyniojęs atgal padėdavo, ir pasižiurėjęs į blekinį laikrodėlį, ėjo "an spaciero". Tokios procesijos atsikartodavo kasdien ir kasdien, nė vieną minutą ne pavėluojant, nė paskubinant, o tai vis todėl, kad nuokart buvo užvesta gera sistema ir tvarka, ir todėl, kad ant galvos nosis buvo "bosas".

Ačiu geram nosies "bosavimui" jis buvo labai manlagus, nes niekad neidavo pro savo kaimynų duris, bet perėjęs skersai gatvę, jų enkėsi, kad ne užsikrėtus 'grinorišku" demokratiškumu, kas labai yra kenksmingu "fanaberijai". Toks atsargumas išeidavo ir kainynų naudai, nes šalitakiai taip neplyšdavo, ir jis aiškiau buvo užmatomas. Tik kiek buvo blogai, kad ne viejoj ėjimas skersai gatvę visai išrodė ne "inteligentišku" ir kartais ne garbingu, kadangi dėl didelių gatvėje susikišimų, kartais ir policistas mėgsta sušukt: "Ei! Veikap!!"

Kartais ne "inteligentiški" žmonės tarp savęs šnabždėdavo, kad toks "inteligento" harakteris yra jų šalyj labai netinkamas, nes taip pasielgia tik neseniai iš "krajaus" atvažiavę "piščikai", kurie pripratę prie lenkiškų ir rusiškų "fanaberijų", kas čia yra vadinama "autokratizmu", bet "inteligentas" visada tvirtai stovėjo prie savo, bile tik buvus "pansku" ir kaip galint pasirodyt kitaip negu žmonės.

Jagamastis.

SVEIKATA.

F. L. L. S.

IŠ BONKOS PENIMI KUDIKIAI.

Atsižiurint į tai, kad 25 iš kiekvieno šimto, iš bonkos penimų kudikių miršta pirmaisiais metais savo amžiaus, Suv. Valstijų visuomenės Sveikatos Skyrius atidžiai prirengė rankvedį moterims ir auklėms, kurioms suteikiama taisyklės kaip penėt kudikius iš bonkos, kad apsaugot juos nuo mirties tuos, kurių taip daug miršta.

Kuomet daktaras atranda, jog kudikis negali but penimas krutimi, karvės pienas yra geriausias maistas, kuris gali užimt motinos pieno vietą. Reikia naudot kuogeriausį pieną (riebiausis pienas nevisuomet yra geriausis). Jei galima gaut, reikia naudot "Certifikuotąjį" pieną. Jei ne, tai gauk pasterizuotą, arba švariausį ir tyriausį iš bonkos pieną ir pasterizuok jį namie.

Pienas, parduodamas ne bonkose, arba į bonkas supiltas iš viedrų krautuvėse, yra suterštas, nežiurint, kad jis ir išrodo kaip reikia, ir turi tinkamą skonį.

Įvairųs prirengti "Vaikų Maistai" (Baby Food), kondensuotas pienas, ir kiti panašųs, negali užstot karvės pieno, ir dažnai kudikiui yra kenksmingi.

Jei pienas nėra certifikuotas, ar pasterizuotas, jame gali but perų džiovos, škarlatinos, tonsilito, difterijos, šiltinės ir kitų limpančių ligų.

Pieną lengva pasterizuot namie. Išmaišyk gerai pieną, ir supilk į švarias penimasias bonkas, kurios turi but užkimštos švariai, nepermirkstančia vata. Paimk vėlinį krepšiuką, į kurį telpa šešios ar septynios bonkos (kiek reikia per 24 valandas) ir visą tai įdėk į skardinę šalto vandens, pripilk tiek, kad apsemtų bonkose esantį pieną. Užkaisk vandenį, užvirink ir leisk jam virt per penkias minutas. Nukaisk, palaikyk nukaitus šalyje per penkias minutas, įleisk iš lengvo šalto vandens tol, kol pienas atšals. Po to padėk pieną ant ledo, ir laikyk nešilčiau 50 laipsnių.

Jei pieną ketini maišyt su kuo nors, k. t. avižiniais miltais, miežiniu vandeniu, ryžių vandeniu, cukrum, tai tie dalykai turi but įdėti į pieną prieš pasterizavimą.

Laikyk pieną šaltai tol, kol reikia jį naudot. Kuomet rengiesi kudikį penėt, sušildyk jį iki kraujo šilumos. Tai padaryt geriausia įstatant bonką į šiltą vandenį. Nebandyk pieno šilumos, imdama burnon spenelį, užlašink kelis lašus ant rankos ir patirsi jo karštumą.

Viskas, kastik naudojama kudikio maistui, ir kas tik liečiasi to maisto, turi but švaru. Visuomet turėk švarias rankas. Rankos turi but nuplautos karštu vandeniu, muilu, nagų šepetėliu, ir gerai nušluostytos abrusu pirmiau, negu čiupinėt ką nors, kas eina kudikiui į burną.

mieji kudikiai, turi but daktaro apžiurėti kas sąvaitę, senesni ir sveiki kudikiai, kartą į mėnesį, taip, kad daktaras galėtų duot patarimus dėl permainų, jei jos butų reikalingos.

Nesikankink su
Reumatizmu
Neuralgija Strėnų Diegliu
Skausmais Krutinėje
Skaudamais Muskulais
Patrink truputį su
Pain-Expelleriu
ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos.
Tikrasai **Pain-Expelleris** turi **INKARO** vaisbaženklį.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.
Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.
Budamas 6-sius menesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.
Norėdami sučėdyt pinigus ir svei katą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą atėit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per Ekspresą
A. BUDREVIČIUS,
Provizorius.
93 Millbury St., Worcester, Mass.

KĮLA IŠGYDOMA.
Su Stuarto Plapao Paduškaite. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžių neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.
PLAPAO LABORATORIES,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

CUNARD
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool,
ant naujų, didelių, puikių alijų varomu laivų:
ANDANIA (naujas)— Gruodžio 9-tą
" ——— Sausio 10-tą
" ——— Vasario 11-tą
ANSONIA (naujas)—— Sausio 27-tą
ANDANIA ——— Gruodžio 9-tą
Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vietos, geras valgis.
Taipgi is New Yorko, ypatiškai prižiurėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptone.
MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.
Pasiekia LIETUVĄ į 9-nias dienas.
Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į
CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.,
126 State St., Boston, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?
Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt.
PEPSINIC SELTZER
yra vienintelė gyduole, kuri palengvina nervišką, vidurių nesmagumus, ir numalšina vėmima laike neštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj, arba rašykit,
Pepsinic Seltzer Co.,

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ.
Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyt. Kaina tik 60c. Galima gauti pas
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St. Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI:
AR NORI PARDUOT SAVO STUBĄ? Kas iš lietuvių norite parduot gerą, trijų gyvenimų namą, nežiurint kurioje miesto dalyje rastųsi, atsišaukite greitai į
S. J. PAULAUSKO BARBERNĘ,
102 Millbury Street.

WORCESTERIO LIETUVIŲ KOOPERACIJOS METINIS SUSIRINKIMAS bus Subatoje, Gruodžio 2 d., 7 valandą vakare. Pranašam, kad kiekvienas šėrų laikytojas ant šito metinio susirinkimo privalo atsilankyt, nes bus nauja valdyba renkama ir kiti svarbus reikalai kooperacijos apsvarstyta. Pasirašo VALDYBA.

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausias, tiesiausias susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:
NOORDAM Gruodžio 2-trą.
ROTTERDAM Kalėdinis išplaukimas Gruodžio 9-tą.
RYNDAM Gruodžio 23-čią.
VOLENDAM Sausio 6-tą, 1923.
Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios kliasos pasažierų. Del užsakymų kreipkitės prie vietinių agentų, ar į
HOLAND - AMERICA LINE,
89 State Street,
Boston, Mass.

Užsitikimas, teisingas, dentistas pataisys jums dantis.
—v—
Auksiniai dantįs, kuriuos aš padarau, yra geri per metų metus. Aš vartoju tik geriausią materijolą.
—v—
Aš ištraukiu dantis be skausmo. Žmonės, kurie bijosi, ateina pas mane.
—v—
Daugiau lietuvių ateina pas mane negu pas kitą kokį dentistą. Kalbame lietuviškai. Darbas gvarantuotas.
Dr. Frederick Brown,
Dentistas.
34 Front st., šale Plaza Teatro, Atdara vakarais. Worcesteryje.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St., Worcesteryje.
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

$6.50 $6.50

Gvarantuotas nikeliuotas laikrodėlis, gerai išdirbtas, parsiduodantis visur po $5.00 bus duotas DOVANAI, perkant vieną H. & R. automatišką revolverį 22, 32 ir 38 kalibrų, 6 šuvių. Revolveris parsiduoda visose Suv. Valstijose po $8.75.
Užsakant revolverį priminkit kokio kalibro ir ar mėlyno ar nikeliuoto plieno norit.
Nesiųskit pinigų, tik 35c. markėm. Kuomet paštorius atneš pakietą užmokėsit $6.50.
Pasinaudokit šia proga, nelaukit, rašykit tuojaus, nes tik mažą skaičių turim.
WESTERN ARM CO., Dept p. 216,
2136 W. Chicago Ave.,
CHICAGO, ILL.

Po-gaisrinis IŠPARDAVIMAS
įvairių rakandų namams, prasidės GRUODŽIO 1 DIENĄ ir tęsis iki GRUODŽIO 15. Parduosim: Lovas, Kėdes, Stalus, Divonus, ir t.p., už labai pigią kainą.
Vincas Civinskas,
363 MILLBURY STREET,
Worcester, Mass..
(48—49)

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane,, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Tel: Park 8177. Worcesteryj.

Tel. Park 2148—W.
Prityręs Lietuvis Fotografistas
Jonas Černius,
8 Vernon st., Worcester, Mass.
Traukiu paveikslus pavienių, vestuvių, draugijų, išvažiavimų, parodų ir pagrabų. Darau krutamus paveikslus. Specialistas piešime didelių paveikslų. Užlaikau visokius paveikslų rėmus.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS
Juozas J. Dirsa
Geriausiai patarnaujų už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.
OFISAS:
208 MILLBURY STR.,
Telephone Cedar 4953.
NAMAI:
13 ELLSWORTH STR.

"111" CIGARETAI!

Jie yra GERI! **10¢**
Pirk šiuos
Cigaretus ir taupyk pinigus!

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerike, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

Suite 71. Tel. Park 7636
Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcesteryj.

UNITED-AMERICAN-LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG-AMERICAN-LINE

New York—Hamburg, Direct
Trumpiausi susisiekimai su visomis Centralinės Europos prieplaukomis.
LAIVAI IŠPLAUKS KAS KETVERGAS
Nuo Pier 86, North River, 46 St., New York, kaip 12.
Rumai su 2, 4 ir 6 lovomis ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiojimui dėniai, visas tas patvarkymas trečios klesos pasažieriams.
Laivai: Hans, Bayern, Wuerttenberg ir Mount Clay, turi kelius speciališkus kambarius. Pradedant nuo Kovo, du nauji 3-šriubiniai laivai RESOLUTE ir RELIANCE, kurie veža tik 2 ir 3 kliasas pasažierus, išplauks kas antrą utarninką. Del užsakymų kreipkitės prie musų agentų arba į
United American Lines, Inc.,
39 Broadway, New York, N.Y.

VIETOS ŽINIOS.

Aušrelės veikimas. Prieš kalėdas Aušrelė rengiasi pastatyt melodramą "Katriutės gintarai" ir "Išgama". Šiedu veikalai pirmų kartu bus lošima Worcesteryj ir kiekvieno pareiga juos pamatyt. Po kalėdų trumpoj ateityj bus perstatyta drama-tragedija penkiuose aktuose "Veidmainystė ir Meilė", garsaus autoriaus veikalas, Schiller'io. Taipgi ir koncertas, prie kurio horas rengiasi gana pasekmingai ir bus vienas iš puikiausių koncertų ką Worcesteryj bile koks horas galėjo pastatyt. Tai tuom tarpu tiek.

Spec. Report.

Reikalauja perskyros. Kazys Baliukonis, kuris seniau gyveno Worcesteryje, ir dabar gyvena Ballaire, Ohio, ten vietiniame teisme pareikalavo perskyros nuo savo žmonos Kazimieros, kuri dabar gyvena Lietuvoje, ir kurią jis vedė budamas Lietuvoj, 15 Birželio, 1919 m.

Dezertai dar metus palauks. Tarpe 1914 ir 1922 m. Worcesterio teismas atmetė 500 aplikacijų, kurias buvo padavę jieškanti pilietystės dezertai, kurie įvairiais budais išsisuko nuo proskribcijos, laike mobilizacijos. Dabar teismas paaiškino, kad tokių dezertų neprileidimas prie pilietystės bus panaikintas 11 d. Lapkričio, 1923 m.

Už siulymą kyšio Morris Futterman, turintis krautuvę prie Southbridge gatvės, [illegible] tapo pasmerktas [illegible] dolerių į pataisos namus uztai, kad dviem policistam siulė $200 kyšį, idant tie užtylėtų jo pardavinėjimą degtinę.

Visko neteko. M. Ferio iš New Yorko, atvyko čia aną dieną su savo jauna pačia praleist "medinį mėnesį" pas gimines prie Plum gatvės. Iš automobiliaus jam kažinkas pavogė krepšį, kuriame buvo keliatas abligų, paliuosavimo iš kariuomenės popieros, kariumenėje užtarnauti medaliai, vokiškas revolveris ir dar kažinkas.

Atpigo kuras. Sulyg vėliausio paskelbimo, atpinga bitumino angliai. Pirmiaus tonas kainavo $15,50, dabar nupiginta iki $14. Kokso tonas irgi nupinga iki $14,-50. Antracito angliai ne atpigs iki pavasariui, taigi, jų kaina pasilieka ta pati, $17 už toną. Orui atšalus ir malkų į miestą pargabenama daugiau, bet kaina jų ne mažėja.

Dėkavonės diena. Ketverge, 30 Lapkričio, kaip ir kas metai, švenčiama legališka dėkavonės šventė, kurią čia savo laiku įsteigė anglai. Tą dieną visos įstaigos bus uždarytos. Po pietų ir vakare vietiniai lietuviai turės mažesnius ir didesnius parengimus salėse ir namuose.

Policijos patvarkymas. Policijos viršininkas Hill išleido atsišaukimą į tėvus, kad jie draustų savo vaikams gatvėse ir šalitakiais važinėtis rogutėmis ir čiužinėt, nes kitaip, visi, šio patvarkymo nesilaikanti, bus areštuoti ir tėvai užtai turės atsakyt.

Laukia Kristaus. Pereitoj nedėlioj adventistų bažnyčioj pamokslininkas Huntres iš Brocktono, tikrino, kad netrukus Palestinoj susikurs žydų karalija. Gi karalium busiąs Jėzus Kristus, kuris netrukus sugrįš ant žemės ir bus apšauktas karalium žydų.....

Iškeliavo Lietuvon. Šią savaitę į Lietuvą iškeliavo M. Gudauskas (į Blodikiškį) ir J. Belimauskaitė (į Naujokus). Iškeliavo per "A. Lietuvio" agenturą.

Pereitoj savaitėj atkeliavo iš Lietuvos daug lietuvių, pirmiau gyvenusių Worcesteryje. Ignas, Magdė, Juzė, Petras, Antanas, Zofija ir Marė Lišauskai, iš Strazdų kaimo. Atkeliaus 3 Gruodžio, laivu "Pres. Fillmore". Jie atkeliauja irgi per "A. L." agenturą. Laivakortės jiems buvo išsiųsta 25 d. Spalio.

"Amerikos Lietuvio" kalėdinis numeris bus didelis ir gražus. Kas žadate kam nors dovaną duot ant kalėdų, tai geriausia dovana bus užrašant "Amerikos Lietuvis", jo kaina Amerikoje $2. 50 centų metams, į Lietuvą 3 doliariai.

Kalėdinis numeris parsiduos po 10c. Kas norėtų pasiųst savo draugams Amerikoje arba į Lietuvą, paduokite užsakymus kuogreičiausia, kad žinotume kiek spaudint.

"A. L." Administracija.

Draugijų reikalai.

S.L.A. 57 kuopos metinis susirinkimas įvyks nedėlioj, Gruodžio 3, 2 v. popiet, lietuvių svetainėj. Visi nariai turi butinai atsilankyt, nes bus valdybos rinkimai, ir daug kitų svarbių dalykų.

P. A. Dėdynas.

A.L.T.S. 16 kp. susirinkimas atsibus nedėlios ryte, Gruodžio 3, 10:30 val., Aušrelės kambariuose. Nariai prašomi ateit punktuališkai.

Rep.

Lietuvos Sunų metinis susirinkimas atsibus panedėlio vakare, 4-tą dieną Gruodžio, 1922 m., Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st. Visi nariai privalo atsilankyt ant šios susirinkimo, nes bus metinis ir turėsime daug svarbių reikalų, katruos turėsime apkalbėt.

Sek. **V. J. Motiejaitis.**

Metinis susirinkimas šv. Jurgio draugijos atsibus 2 d. Gruodžio, 7 val. vakare, A. O. H. svetainėje. Malonėkit visi draugijos nariai dalyvaut, nes tai yra labai daug naujų dalykų apkalbėt.

A. V. Dailyda, pirm.

Lietuvis advokatas baigęs du universitetu:
Cornell University su A. B.
ir Washington university su LL.B
Anthony O. Shallna
Lietuvis Advokatas
WORCESTERYJE — VAKARAIS
15 Millbury Street.
Telephone Park 6407
BOSTONE — 18 TREMONT ST.,
Room 908 Kimball Building
Telephone Main 7164.

LIETUVOS OPEROS ARTISTŲ

KONCERTAS

PETRAS OLEKA
basso.

NEDĖLIOJE, GRUODŽIO 3, 1922.
Pradžia 7:45 vakare.
A.O.H SALĖJ, TRUMBULL STREET
Worcester, Mass.
RENGIA W. L. D. TARYBA

Pirmą kartą Worcestery Lietuvos Operos Artistai ir gal paskutinį.

Turite kiekvienas progą išgirst pasaulinius artistus ir tai lietuvius už prieinamą kainą. Kitos kalionijos, kurios turėjo progą išgirst, negali atsidžiaugt.

Tad mielas brolau ir sesutė, gerai įsitėmyk Gruodžio 3-čią dieną ir nepraleisk neatsilankęs, nes paskui gailėsies. TAD VISI KAS TIK GYVAS, Į KONCERTĄ! Kviečia Rengėjai.

Geresnius tikietus galite gaut "Amerikos Lietuvio" administracijoj ir pas Tarybos narius, bei prigulinčių prie jos dr-jų narius.

Tikietų kaina: 50c., 75c., ir $1.00.

"MOTINOS ŠIRDIS"

Keturių aktų drama, stato L.M.P.S. 2-tra kuopa, KETVERGE, 30-tą DIENĄ LAPKRIČIO (NOVEMBER, 1922 M. (Thanksgiving Day), LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 29 Endicott st., Worcester, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi Worcesterio lietuviai nepraleiskite progos ir atsilankykite ant šio perstatymo, nes tai yra puikus veikalas ir pirmą kartą bus perstatytas Worcesteryje. ĮŽANGA 35 ir 50 CENTŲ.

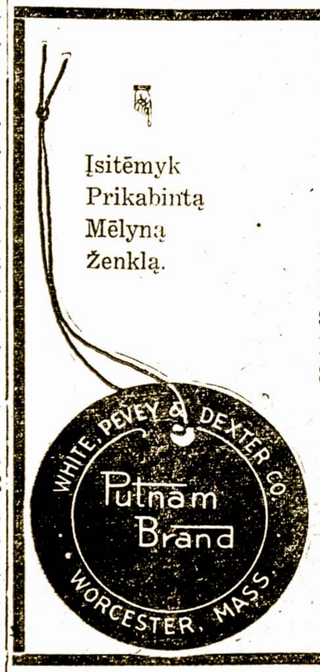

Įsitėmyk Prikabintą Mėlyną Ženklą.

PIRKIT PUTNAM IŠDIRBYSTĖS:

Žiaulienos Dešriukių,
Frankfortų,
Kilbasų,
Spaustų Kumpių,
Kindziukų,
Skilandžių.

Visi padaryti Worcesteryje, švariausiam fabrike po valdžios priežiura.

White, Pevey & Dexter Company.

NAUJIENA WORCESTERIEČIAMS!

Kas norite gardžių valgių ir gėrimų dėl švenčių ir ant visados, tai atsilankykite į K. ir D. valgių krautuvę, kur galima pasipirkt visokios mėsos, groserių, daržovių, ir vaisių, moxes, sodės ir riešutų, viskas už žemą kainą. Kuriems reikalinga, pristatom į namus greitu patarnavimu. Phone Park 494.

K. ir D. Marketas,
253 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.
Savininkai J. Karazija ir J. Davidonis.
(48—51)

WORCESTER TEATRE

TIK 4-ri PERSTATYMAI

RUSŲ OPERA

Šimtas artistų, orkestra, choras, ir baletas iš Petrogrado Maskvos ir Odesos.

KETVERGO VAKARE, LAPKRIČIO 30-tą
BORIS GODUNOV
MUSSORGSKIO.

PĖTNYČIOS VAKARE, GRUODŽIO 1-mą
SNIEGUROČKA
RIMSKY—KORSAKOV.

SUBATOJ POPIET, GRUODŽIO 2-trą.
DEMONAS
RUBINSTEIN.

SUBATOJ, VAKARE, GRUODŽIO 2-trą.
LA JUIVE
HALEVY.

Tikietai nuo $1.00 iki $2.50,
Dabar pardavinėjami teatre.

ŽIEMA JAU ARTINAS!

Atšalus orui reikia šiltų drabužių, kad butų šilta ir sveika. Ant vietos galite gaut visko: Didelė drabužių krautuvė po num 372 Millbury st. Vyrams overkotų, renkotų, kepurių, skrybėlių, siutų, čeverykų, marškinių ir visokių apatinių drabužių. Moterims: Furkotų, dresių, čeverykų, ir dėl vaikų bei mergaičių: Kotukų, kepuriukių ir čeverykų. Prie to, užlaikau audeklų, baksų, lietsargių. Turiu eilę auksinių daiktų, kaip tai: žiedų laikrodėlių, ir tt. Užprašau visus. Su pirkiniu, priedu duosiu gražų kalėdinį KALENDORIŲ!

A. J. KATKAUSKAS,
372 Millbury st., Worcester, Mass
(47—51)

Dovanų! puikiausi Kalendoriai mieste!!!

Prieš šventes mes turėsime geriausių saldainių svarais ir skrynelėmis, įvairių vaisių, riešutų, ir t. p., už prieinamas kainas. Niekur kitur negausit tokių gerų kaip pas mus. Visiems pirkėjams suteiksime stebėtinai puikius KALENDORIUS DOVANAI. Užsakymus pristatome į pat namus. Taipgi pardavinėjam sodą, moxie, ir šaltkošę (ice-cream). (47—51)

P. A. DĖDYNAS,
85 Millbury Street, Worcestery.
NEPAMIRŠKITE!!!!

Naujas Kriaučius Worcestery.

Vincas Intas, gerai žinomas kriaučius, tikras Lietuvis iš Webster, Mass., atidaro savo išdirbystės šaką Worcesteryje. Šią savaitę atidaro pirmiausia "Amerikos Lietuvio" ofise, 15 MILLBURY ST., lankysis du kartus į savaitę, SEREDOMIS ir SUBATOMIS, vakarais, pakol su jo darbu neapsipažins Worcesterio lietuviai, o paskui atsidarys savo šapą šiame mieste. Per 40 metų V. Intas kriaučiauja, Lietuvoje, Bostone ir per ilgus metus Websteryje, Mass. kuris vien tarp svetimtaučių buvo vietiniu kriaučių. Worcesterio lietuviai! Norėdami gražiai tinkamų drabužių, atsilankykite seredomis ir subatomis, pamatysite prabas audeklų ir paduosite mieras.

VINCAS INTAS & SON,
Main St., Holden Arcade, Webster, Mass.
15 Millbury st., Worcester, Mass.

TURĖK BLĖŠINĘ
CHALLENGE
PIENO

visados ant ledų dėlei greito vartojimo.

ČĖDYK LEIBELIUS DĖL BRANGIŲ DOVANŲ.

Parašyk bile kuriuo antrašu ant leibelio užpakalio dėl paveiksluoto dovanų surašo.

"Užsimoka čėdyt leibelius."

(No. 107)

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jumis akinius, kurie jumis pagelbės.

Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKĄ,
316 Main Street

Turtas — $20,000,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą.

Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

KOSULYS

yra greita, sulaikomas jeigu vartojama laika

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Palengvins kosulę ir prašalins daug kentėjimu. Priimnas dėl vaikams ir aukgusems.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

Šalčiui ir Gripui ir Galvos skaudėjimui paeina nuo peršalimo.

Kaina 30c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA.